

kredyt trendy

Raport półroczny
Biura Informacji Kredytowej

Rok 2018 I półrocze

BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ

s. 3–9 RYNEK KREDYTOWY

Liczba kredytobiorców, zadłużenie	4
Kredytobiorcy według produktów	5
Klienci firm pożyczkowych	6
Klienci obsługujący wiele kredytów i pożyczek	7
Łączne zadłużenie klientów firm pożyczkowych w bankach i w firmach pożyczkowych	8
Klienci nadaktywni	9

s. 10–22 KREDYTY KONSUMPCYJNE

Główne obserwacje	10
Liczba udzielanych kredytów	11
Kredyty ratalne, gotówkowe	12
Zadłużenie, liczba kredytobiorców	13
Wartość udzielonych kredytów konsumpcyjnych	14
Kredyty ratalne i gotówkowe – wartość	15
Kredyty konsumpcyjne w przedziałach kwotowych	16
Wejścia do statusu >30 dni opóźnienia w spłacie	17
Wejścia do statusu >90 dni opóźnienia oraz BIK Indeks Jakości Portfela Kredytów Konsumpcyjnych	18
Jakość udzielonych kredytów konsumpcyjnych (status >30 dni opóźnienia) – sektor bankowy	19
Jakość udzielonych kredytów gotówkowych (status >90 dni opóźnienia)	20
Jakość kredytów ratalnych (status >90 dni opóźnienia)	21
Jakość kredytów i pożyczek w głównych aglomeracjach i poza aglomeracjami	22

s. 23–33 KREDYTY MIESZKANIOWE

Główne obserwacje	23
Liczba udzielonych kredytów mieszkaniowych	24
Wartość udzielonych kredytów mieszkaniowych	25
Liczba kredytobiorców, zadłużenie	26
Jakość udzielonych kredytów	27
Jakość udzielonych kredytów – porównanie kredytów złotowych z walutowymi	28
Jakość portfeli frankowych	29
Jakość kredytów frankowych a kurs franka	30

Nowe umowy na kredyty walutowe	31
Kredytobiorcy wg liczby zaciągniętych kredytów mieszkaniowych	32
Kredytobiorcy z wieloma kredytami	33

s. 34–38 KARTY KREDYTOWE

Główne obserwacje	34
Liczba wydanych kart kredytowych	35
Wartość limitów na otwieranych rachunkach	36
Liczba posiadaczy kart kredytowych, w tym aktywnych	37
Limity na rachunkach kart kredytowych i ich wykorzystanie ..	38

s. 39–51 MIKROPRZEDSIĘBIORCY I ROLNICY

Główne obserwacje	39
Liczba oraz jakość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw i rolników	40
Wartość oraz jakość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw i rolników	41
Struktura branżowa portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw i rolników	42
Struktura branżowa portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw i rolników	43
Liczba i wartość finansowania udzielanego mikroprzedsiębiorcom przez banki	44
Liczba i wartość finansowania udzielanego rolnikom przez banki	45
Wartościowa i liczbowa struktura sprzedaży kredytów mikroprzedsiębiorstwom – ujęcie produktowe	46
Wartościowa i liczbowa struktura sprzedaży kredytów rolnikom w pierwszej połowie 2018 r. – ujęcie produktowe ..	47
Średnie kwoty kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorcom i rolnikom	48
Wzajemne przenikanie finansowania prywatnego i firmowego	49
Ryzyko kredytowe mikroprzedsiębiorców i rolników rośnie wraz z liczbą banków kredytujących mikroprzedsiębiorcę ..	50
Ryzyko kredytowe mikroprzedsiębiorców rośnie wraz z liczbą posiadanych kredytów do spłaty	51

I półrocze 2018 r. przyniosło wyraźne wzrosty na rynku kredytowym zarówno w kredytach konsumpcyjnych, jak i mieszkaniowych. Koniunktura w gospodarce doszła więc do rynku kredytowego, dotychczas pozostającego w tyle.

Szczególnie silnie odbił rynek kredytów mieszkaniowych. Jeśli sprzedaż kredytów mieszkaniowych podążać będzie według cykli obserwowanych w poprzednich latach (niższa sprzedaż w II półroczu) to łączna wartość podpisanych w 2018 r. umów na kredyty mieszkaniowe może sięgnąć 55 mld zł (wzrost r/r o ok. 17%). Byłby to rekord bieżącej dekady.

W kredytach konsumpcyjnych wzrosty są słabsze (6%–8% r/r), ale i tak oznaczają

one znaczący wzrost sprzedaży, po słabej dotychczas koniunkturze. Szczególnie silną roczną dynamikę obserwujemy w kredytach ratalnych.

Liczba podpisywanych umów na karty kredytowe ciągle spada, choć liczba czynnych kart kredytowych jest stabilna.

Jakość kredytów we wszystkich produktach pozostaje na stabilnym, bezpiecznym poziomie. Niepokoi możliwość pogorszenia jakości portfeli bankowych w skutek zaciągania pożyczek w firmach pożyczkowych przez osoby poważnie zadłużone w bankach.

W większości klienci firm pożyczkowych obsługują jednocześnie kredyty bankowe. Stale obserwujemy spłacalność kredytów walutowych, w tym frankowych. Ostatnie dane potwierdzają dotychczasowe obserwacje o niskiej szkodowości kredytów walutowych. Ich posiadacze, w porównaniu z osobami obsługującymi mieszkaniowe kredyty złotowe, lepiej radzą sobie ze spłatami rat.

dr Andrzej Topiński
Główny Ekonomista BIK

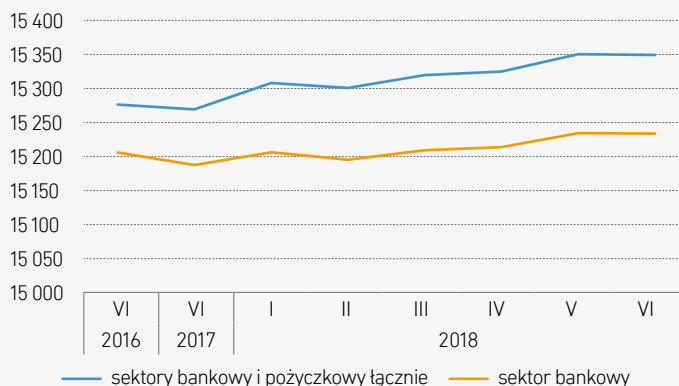
Liczba kredytobiorców, zadłużenie

Liczba osób obsługujących kredyty/pożyczki rośnie bardzo powoli, znacznie szybciej w firmach pożyczkowych niż w bankach. Zadłużenie osób prywatnych rośnie szybciej niż liczba kredytobiorców.

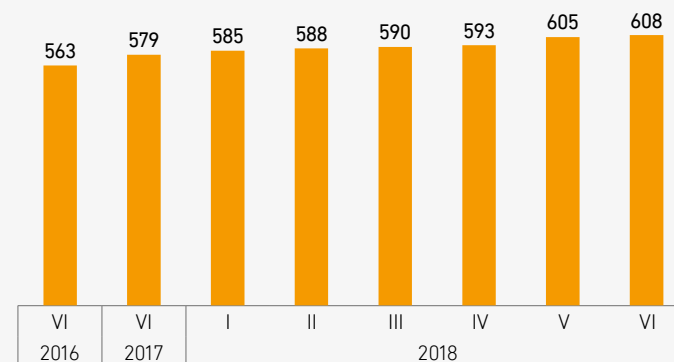
W czerwcu 2018 r. w bazie BIK było 15 349 tys. klientów obu sektorów, bankowego i pożyczkowego posiadających czynne zobowiązania. W czerwcu 2017 r. było ich o 80 tys. mniej (wzrost o 0,5%). W sektorze bankowym liczba kredytobiorców wzrosła w tym czasie o 46,3 tys. osób (0,3%), natomiast w sektorze pożyczkowym o 122 tys. osób (aż o 29,3%). Podobnie jak w trakcie 2017 r. większość przyrostu klientów w sektorze pożyczkowym wynika z udzielania pożyczek osobom już zadłużonym w bankach, ale klientów firm pożyczkowych, niemających kredytów w bankach, było w czerwcu 2018 r. 115,5 tys., wzrost r/r o 41%.

Zadłużenie gospodarstw domowych w czerwcu 2018 r. wyniosło 608,5 mld zł, wzrosło w ciągu roku o 29,7 mld zł (5,1%), prawie po połowie (o 13 mld) w kredytach mieszkaniowych oraz w konsumpcyjnych (o 13,6 mld). Stosunkowo niewielki wzrost zadłużenia w mieszkaniówce wynika ze spłat kredytów walutowych (nowych kredytów walutowych jest niewiele) i z umocnienia złotego, zwłaszcza wobec franka szwajcarskiego.

Liczba osób (w tys.) obsługujących kredyty/pożyczki

Łączne zadłużenie gospodarstw domowych w sektorze bankowym i pożyczkowym (w mld zł)

Kredytobiorcy według produktów

Rośnie liczba kredytobiorców mieszkaniowych. Mniejsze wzrosty liczby kredytobiorców w kredytach konsumpcyjnych i kartach kredytowych, spadki w liniach kredytowych.

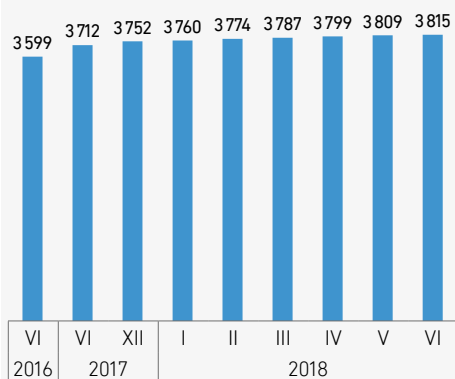
Osób obsługujących kredyty mieszkaniowe stale przybywa. W ciągu ostatnich 12 miesięcy przybyło 102,6 tys. (2,8%) zadłużonych. Przyrosty były podobne do poprzednich 12 miesięcy (czerwiec 2017/2016 – 113 tys. osób). W okresie styczeń – czerwiec 2018 przybyło 62,7 tys. kredytobiorców. Zadłużenie w kredytach mieszkaniowych wzrosło w czerwcu 2018 r/r o 3,2%.

Przyspieszają wzrosty liczby osób obsługujących kredyty konsumpcyjne (ratalne i gotówkowe). W czerwcu 2018 r. było ich o 166 tys. (2,1%) więcej w porównaniu z czerwcem 2017. Osób zadłużonych w kredytach ratalnych przybyło 4,1%, w gotówkowych 5,1%. Liczba osób posiadających linię kredytową stale spada. W czerwcu 2018 r. było ich mniej o 177 tys. (2,4%). W ciągu poprzednich

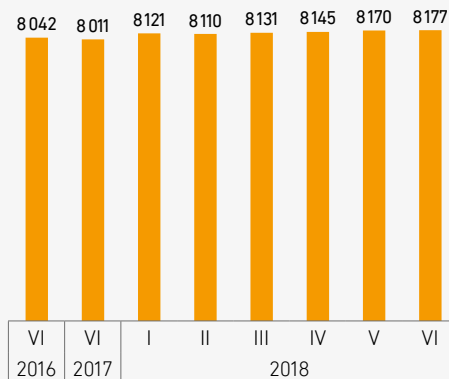
12 miesięcy (VI 2017/2016) ubyło 212 tys. osób. Liczba posiadaczy kart kredytowych, mimo spadkowej tendencji w wydawnictwie kart, jest stabilna, z lekką tendencją wzrostową. W czerwcu 2018 r/r wzrost liczby „kartowców” wyniósł 0,4% (18,5 tys. osób).

Kredytobiorcy (tys. osób)

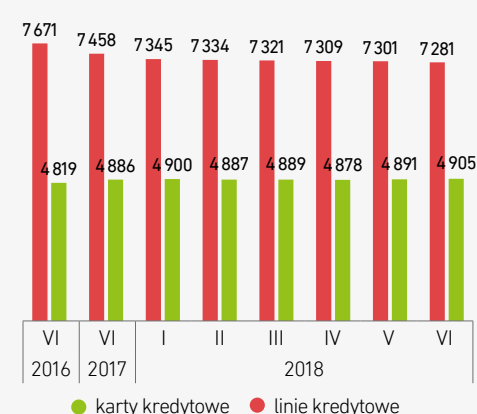
Kredyty mieszkaniowe

Kredyty konsumpcyjne

Linie i karty kredytowe

● karty kredytowe ● linie kredytowe

Klienci firm pożyczkowych

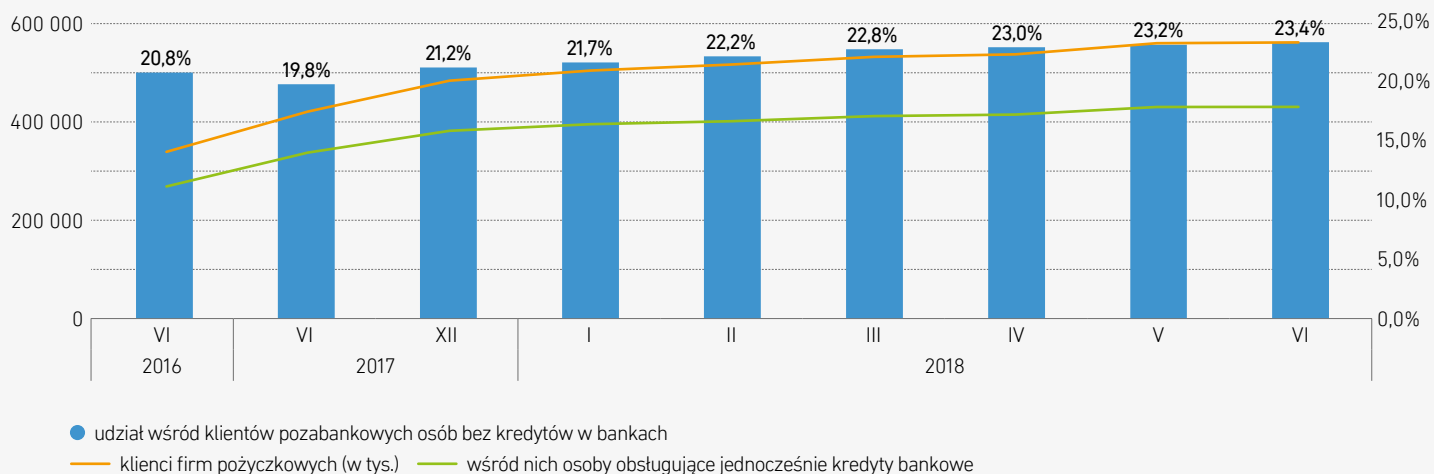
Wzrasta liczba osób mających zobowiązania w firmach pożyczkowych, ale osoby te w większości obsługują jednocześnie kredyty bankowe. W ostatnich miesiącach jest ich coraz mniej.

W I półroczu 2018 r. firmom pożyczkowym współpracującym z BIKiem przybyło 77,4 tys. klientów. Jest to widoczne przyspieszenie wzrostu liczby klientów. W poprzednich sześciu miesiącach (czerwiec – grudzień 2017) przybyło im 63,4 tys. klientów. Nadal większość klientów firm pożyczkowych obsługuje jednocześnie kredyt bankowy, ale w ciągu ostatnich sześciu miesięcy liczba pożyczkobiorców nieposiadających kredytu wzrosła o 28,5 tys. osób. Przyrosty liczby klientów firm pożyczkowych wynikają nie tylko z rozwoju działalności tych firm, ale

także z procesu zacieśniania współpracy branży pożyczkowej z BIKiem. Znaczący wzrost udziału liczby klientów firm nie mających zobowiązań w bankach wynika z zacieśniania współpracy firm udzielających pożyczek w kanałach innych jak internet.

Nieco ponad połowa z 131 tys. osób mających zobowiązania tylko wobec firm pożyczkowych to ludzie młodzi, poniżej 35 roku życia. Młodzi są bardziej ryzykowni, ale najbardziej ryzykowne są osoby nadaktywne, obsługujące jednocześnie wiele zobowiązań w obu sektorach.

Klienci firm pożyczkowych (w tys.), wśród nich osoby obsługujące jednocześnie kredyty bankowe

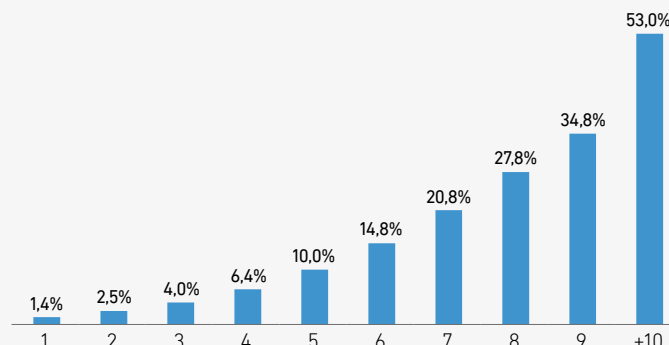

Klienci obsługujący wiele kredytów i pożyczek

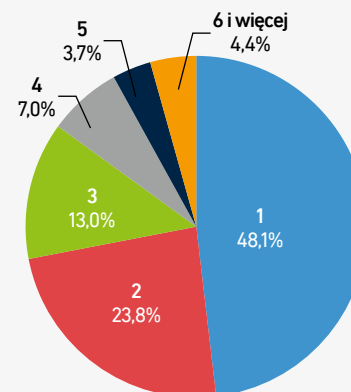
85% kredytobiorców obsługuje nie więcej niż trzy kredyty i pożyczki, ale liczba osób z większą liczbą zobowiązań jest znacząca. Liczba obsługiwanych zobowiązań ma istotne znaczenie dla profilu ryzyka kredytobiorcy

2,3 mln osób ma 4 i więcej zobowiązania. Im więcej zobowiązań w bankach i w firmach pożyczkowych ma dana osoba tym więcej z nich obsługuje jednocześnie kredyt i pożyczkę. Zobowiązania w firmach pożyczkowych mają znacznie wyższą szkodowość niż kredyty bankowe (następna strona).

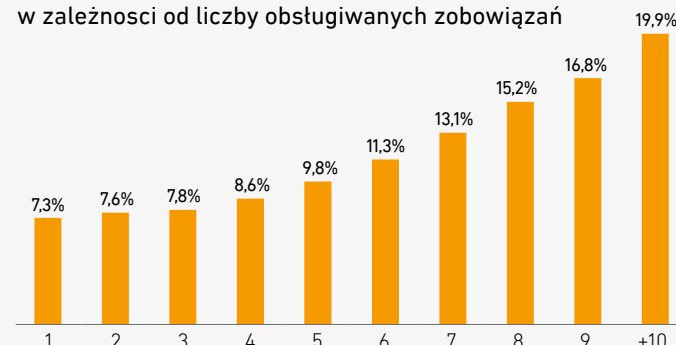
Udział osób z zobowiązaniami pozabankowymi w zależności od liczby obsługiwanych zobowiązań w obu sektorach

Klienci sektora bankowego i pożyczkowego (łącznie 15,3 mln osób) wg liczby obsługiwanych zobowiązań

Udział osób z opóźnieniem w obsłudze >90 dni na przynajmniej jednym rachunku kredytu/pożyczki w zależności od liczby obsługiwanych zobowiązań

Łączne zadłużenie klientów firm pożyczkowych w bankach i w firmach pożyczkowych

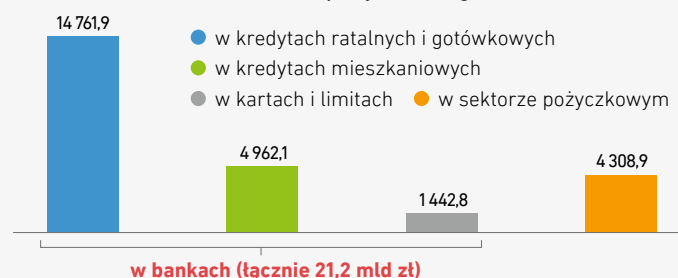
Klienci firm pożyczkowych, także w bankach, zainteresowani są głównie pożyczkami gotówkowymi. Zachodzi prawdopodobieństwo przenoszenia ryzyka między portfelami banków i firm pożyczkowych.

Klienci firm pożyczkowych tylko 17% całego swojego zadłużenia mają wobec tych firm, pozostałą kwotę zobowiązań są winni bankom. Ich zobowiązania wobec banków są głównie w kredytach konsumpcyjnych zwłaszcza gotówkowych, natomiast mają relatywnie mało kredytów mieszkaniowych. Stopień zainteresowania kredytami gotówkowymi wydaje się być cechą wyraźnie odróżniającą klientów firm pożyczkowych od klientów banków. Niski udział kredytów mieszkaniowych w zadłużeniu klientów firm pożyczkowych nie wynika z odmiennej struktury wiekowej pożyczkobiorców. Być może wysoki udział w zadłużeniu klientów firm pożyczkowych w kredytach/pożyczkach konsumpcyjnych wynika stąd, że brak zaangażowania w kredytach mieszkaniowych i wynikająca z niego „wolna” zdolność kredytowa, skłaniają do silniejszego angażowania w kredyty konsumpcyjne. Szkodowość pożyczek jest trzykrotnie wyższa w porównaniu z bankowymi kredytami konsumpcyjnymi, co stwarza prawdopodobieństwo przenoszenia ryzyka między sektorami.

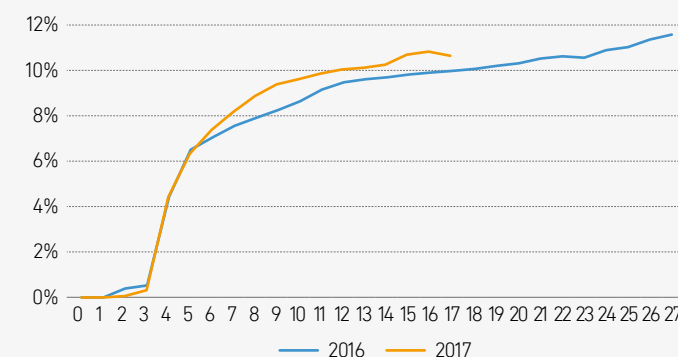
Łączne zadłużenie w kredytach i pożyczkach

	klientów banków	klientów firm pożyczkowych
w kredytach konsumpcyjnych	26,9%	78,1%
w mieszkaniowych	69,2%	18,5%
w kartach	2,3%	2,9%
w liniach	1,7%	0,5%
	100,0%	100,0%

Zadłużenie klientów sektora pożyczkowego w mln zł

Udział pożyczek pozabankowych opóźnionych >90 dni w rocznikach 2016 i 2017 w kolejnych miesiącach po udzieleniu

Klienci nadaktywni

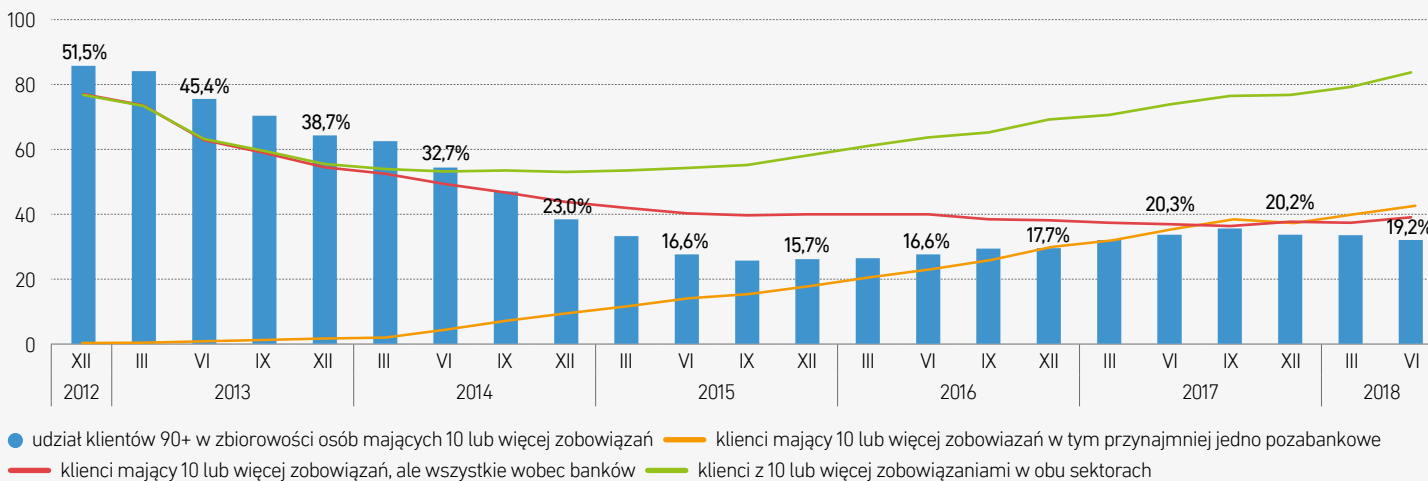
Liczba osób nadaktywnych (mających 10 i więcej zobowiązań) rośnie w bazie BIK w miarę wypełniania bazy przez transakcje firm pożyczkowych.

W czerwcu 2018 r. osób mających 10 i więcej czynnych zobowiązań w sektorze bankowym było 39,6 tys., od początku roku przybyło 1,3 tys. osób. Od czterech lat obserwowaliśmy stabilizację z lekką tendencją spadkową liczby osób 10+ w sektorze bankowym, zobaczymy czy niewielki wzrost w I półroczu oznacza zmianę trendu. Stale rośnie natomiast liczba osób obsługujących 10 i więcej zobowiązań,

jeśli uwzględnia się pożyczki pozabankowe. Takich osób w czerwcu 2018 r. było 83,3 tys. W ciągu roku przybyło 9,5 tys. osób obsługujących jednocześnie 10 lub więcej kredytów/pożyczek w obu sektorach. Nieco niższy roczny przyrost w tej kategorii (7,2 tys. osób 10+) odnotowaliśmy w grudniu 2017 r. Osoby obsługujące 10 i więcej zobowiązań określamy jako nadaktywne. Są to osoby

o podwyższonym profilu ryzyka kredytowego. Wygląda na to, że firmy pożyczkowe w znacznym stopniu przejęły finansowanie osób nadaktywnych – ich liczba, gdy analizuje się łącznie kredytobiorców obu sektorów, stale rośnie. Wzrost liczby osób nadaktywnych napływający z sektora pożyczkowego w części wynika z zacieśniania przez te firmy współpracy z BIKiem.

Klienci nadaktywni (w tys.) – obsługujący 10 lub więcej zobowiązań w sektorze bankowym i pożyczkowym

Główne obserwacje

- Dobra koniunktura w gospodarce i na rynku pracy przenosi się na rynek kredytów zarówno mieszkaniowych, jak i konsumpcyjnych. W I półroczu obserwowaliśmy silne wzrosty liczby i kwot podpisywanych umów. Dotychczas wzrosty notowaliśmy tylko w wymiarze wartościowym przy stabilizacji liczby podpisywanych umów.
- W I półroczu szczególnie szybko rosła sprzedaż kredytów finansujących sprzedaż ratalną.
- Sektor bankowy wrócił do kredytów na niskie kwoty.
- W I półroczu zadłużenie gospodarstw domowych rosło w tempie niemal dwucyfrowym.
- Obserwujemy silny wzrost pożyczek pozabankowych. Częściowo wynika on z zacieśniania współpracy Biura Informacji Kredytowej z firmami pożyczkowymi. Firmy te finansują osoby, które w większości obsługują już kredyty bankowe. Ponieważ szkodowość pożyczek jest około trzykrotnie wyższa niż kredytów bankowych, istnieje ryzyko przenoszenia ryzyka pomiędzy sektorami.
- Jakość konsumpcyjnych kredytów bankowych jest na stabilnym, bezpiecznym poziomie.

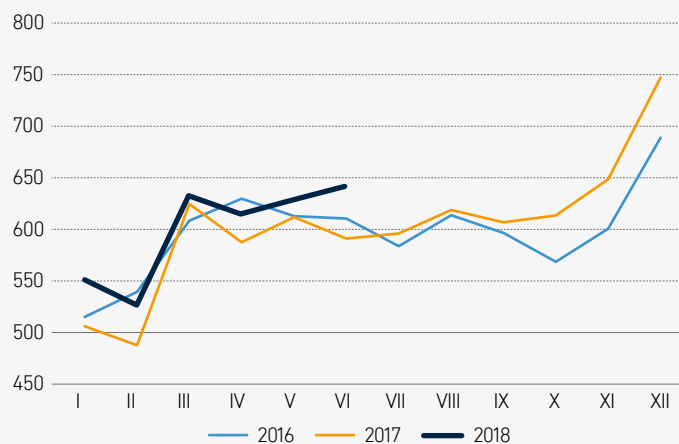
Liczba udzielanych kredytów

Liczba udzielanych kredytów konsumpcyjnych (ratałnych i gotówkowych) wyraźnie rośnie.

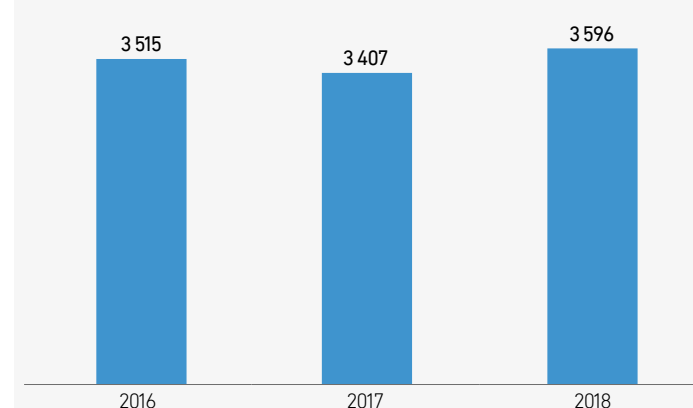
We wszystkich miesiącach 2018 r. banki i SKOKi udzieliły więcej kredytów w porównaniu z 2017 r. Największa dynamika r/r wystąpiła w marcu i maju. Powtarza się model z poprzednich lat: słaby początek roku, odbicie sprzedaży kredytów konsumpcyjnych w marcu – kwietniu, a następnie stabilizacja sprzedaży aż do okresu przedświątecznego. Dane za lipiec, opublikowane w Newsletterze BIK, pokazują spadek liczby kredytów konsumpcyjnych udzielonych w lipcu w ujęciu m/m, ale wzrost r/r.

W I półroczu 2018 r. banki i SKOKi udzieliły 3 596 tys. kredytów konsumpcyjnych. Oznacza to wzrost o 5,6 r/r. Nastąpiło wyraźne ożywienie akcji kredytowej, rozpoczęte w IV kwartale ubiegłego roku kontynuowane w I półroczu 2018 r.

Kredyty konsumpcyjne (w tys.) udzielone w kolejnych miesiącach lat 2016–2018

Kredyty konsumpcyjne (w tys.) udzielone w I półroczach lat 2016–2018

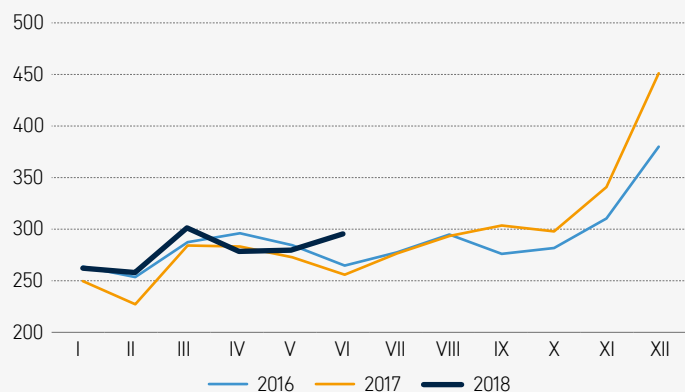
Kredyty ratalne, gotówkowe

Ożywienie sprzedaży kredytów konsumpcyjnych obserwujemy zarówno w segmencie ratalnym, jak i gotówkowym.

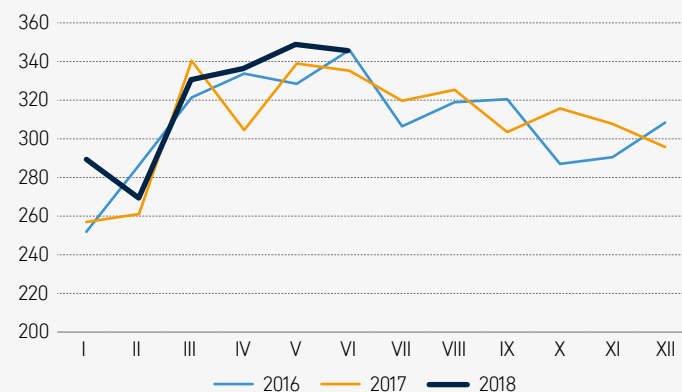
Trwa rozpoczęte w IV kwartale 2017 r. ożywienie w bankowym finansowaniu sprzedaży ratalnej, choć wskaźniki dynamiki w I półroczu są niższe niż w IV kw. 2017 r. W I półroczu 2018 r. banki udzieliły 1,7 mln kredytów ratalnych tj. o 6,8% więcej r/r. Warto przypomnieć, że w I półroczu 2017 r. udzielono mniej kredytów ratalnych w porównaniu z 2016 r. Sprzedaż kredytów ratalnych ruszyła w trzecim kwartale 2017 r. i była kontynuowana w I półroczu 2018 r.

Liczba udzielonych kredytów gotówkowych w I półroczu 2018 r. była o 4,5% wyższa r/r. W całym 2017 r. sprzedaż kredytów gotówkowych była na poziomie 2016 r., ale niższa (o 5,9%) w porównaniu z 2015 r. Podobnie jak w przypadku kredytów ratalnych w segmencie gotówkowym nastąpiło wyraźne odbicie w górę trendu sprzedaży.

Kredyty ratalne (w tys.) udzielone w kolejnych miesiącach lat 2016–2018

Kredyty gotówkowe (w tys.) udzielone w kolejnych miesiącach lat 2016–2018

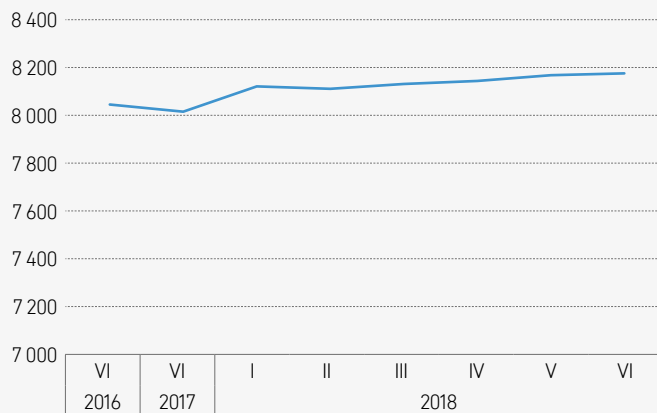
Zadłużenie, liczba kredytobiorców

Od marca 2017 r. obserwujemy w sektorze bankowym tendencję wzrostową liczby kredytobiorców w segmencie konsumpcyjnym. Kwota zadłużenia rośnie szybciej niż liczba kredytobiorców.

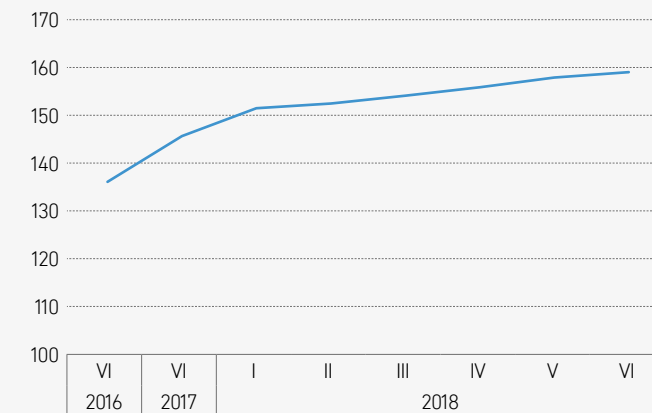
W czerwcu 2018 r. 8177 tys. osób obsługiwało kredyt ratalny bądź gotówkowy. Przed rokiem kredytobiorców było o 166 tys. (2,1%) mniej. Kredyty ratalne miało w czerwcu 2018 r. 3712 tys. osób (wzrost r/r o 3%), gotówkowe 5757 tys. osób (wzrost o 1,5%).

Zadłużenie osób prywatnych w kredytach konsumpcyjnych w bankach i SKOKach wynosiło w czerwcu 2018 r. 159,2 mld zł (wzrost o 9,3%), z czego 17,1 mld w kredytach ratalnych (wzrost o 9,9%) oraz 142,0 mld zł w kredytach gotówkowych (wzrost o 9,2%).

Liczba osób (w tys.) obsługujących kredyty konsumpcyjne (banki i SKOKi)

Zadłużenie (w mld zł) w kredytach konsumpcyjnych (banki i SKOKi)

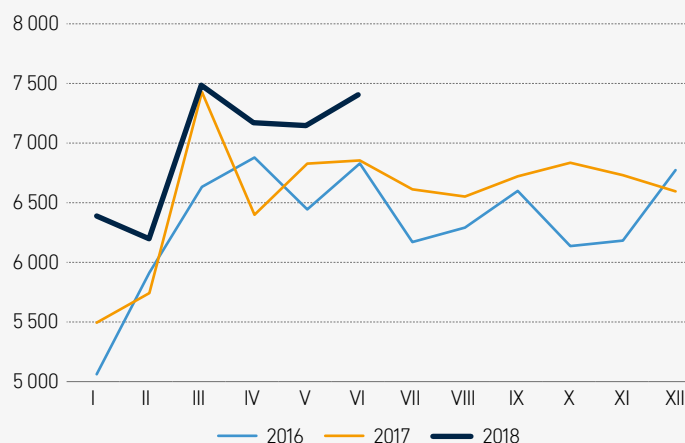
Wartość udzielonych kredytów konsumpcyjnych

Wartość nowo zawartych umów na kredyty konsumpcyjne nadal rośnie.

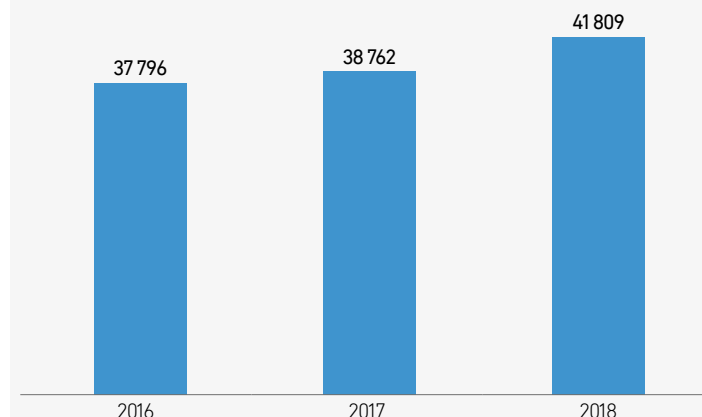
Wartość podpisanych umów na kredyty konsumpcyjne w I półroczu 2018 r., zwłaszcza w II kwartale, znacznie przewyższała poziom roku poprzedniego. Najwyższą dynamikę sprzedaży odnotowaliśmy w kwietniu (8,2% r/r). W I kwartale 2018 r. banki i SKOKi udzieliły kredytów na kwotę 20,1 mld zł (wzrost r/r o 7,5%), w drugim na kwotę 21,7 mld zł (wzrost r/r o 8,2%).

W I półroczu 2018 r. banki i SKOKi udzieliły kredytów ratalnych i gotówkowych na kwotę 41,8 mld zł, o 7,9% więcej niż rok wcześniej. Trend wzrostowy sprzedaży kredytów konsumpcyjnych wydaje się trwały. Dynamika sprzedaży r/r w ujęciu wartościowym jest wyższa niż liczbowym, ale różnica między tymi wskaźnikami uległa w I półroczu zmniejszeniu.

Kwota (w mln zł) kredytów konsumpcyjnych udzielonych w kolejnych miesiącach lat 2016–2018

Kredyty konsumpcyjne (w mln zł) udzielone w I półroczu lat 2016–2018

Kredyty ratalne i gotówkowe – wartość

Znaczny wzrost sprzedaży kredytów konsumpcyjnych. W segmencie ratalnym wzrost w I półroczu był dwucyfrowy.

W I półroczu 2018 r. banki i SKOKi udzieliły kredytów ratalnych na kwotę 6,4 mld zł, o 11 % wyższą niż rok wcześniej. W II kw. wzrost r/r wyniósł 12,6%, a w czerwcu 2018 r. aż 23,7%.

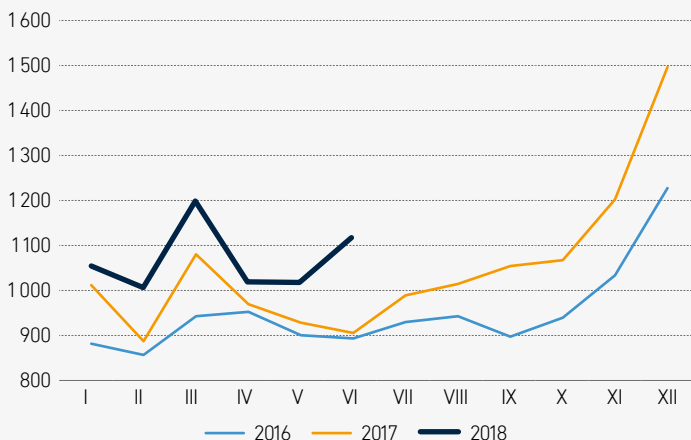
W wymiarze liczbowym sprzedaż kredytów ratalnych rosła nieco wolniej. W I półroczu wzrost sprzedaży r/r wyniósł 6,8%, w II kw. 5,5%, w czerwcu 16,1%.

Dobra koniunktura zarówno w segmencie ratalnym, jak i gotówkowym wydaje się utrwalać.

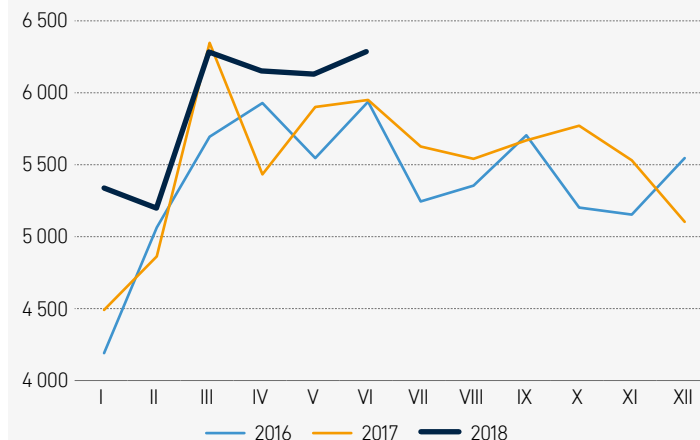
Wartość umów na kredyty gotówkowe wyniosła w I półroczu 2018 r. 35,4 mld zł, była wyższa r/r o 7,3%, w II kw. podobnie – o 7,5%, czerwiec, inaczej niż w przypadku kredytów ratalnych, był słabszy, dynamika r/r wyniosła 5,7%.

W wymiarze liczbowym dynamika sprzedaży kredytów gotówkowych była w I półroczu niższa w porównaniu z ujęciem wartościowym. Wzrost liczby udzielonych kredytów r/r wyniósł w I półroczu 4,5%, w II kw. 5,4%, w czerwcu 3,1%.

Kredyty ratalne (w mln zł) udzielone w kolejnych miesiącach lat 2016–2018

Kredyty gotówkowe (w mln zł) udzielone w kolejnych miesiącach lat 2016–2018

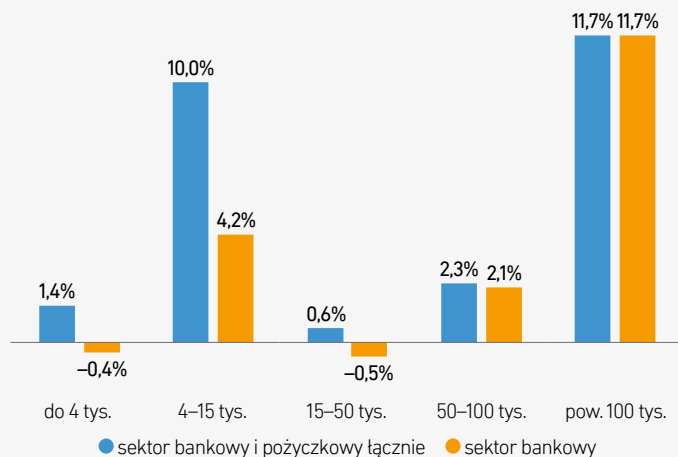
Kredyty konsumpcyjne w przedziałach kwotowych

W 2018 r. wzrosła liczba udzielonych kredytów na niskie kwoty, także w sektorze bankowym. To nowe zjawisko. Kredyty wysokokwotowe rosły w I półroczu wolniej niż przed rokiem.

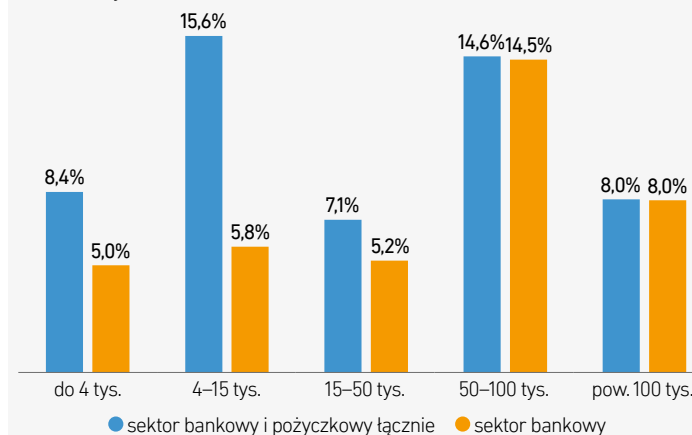
W 2016 r. dynamika udzielonych kredytów r/r w wymiarze liczbowym przez sektor bankowy na kwoty do 50 tys. zł. była ujemna. W 2017 r. odbiły kredyty bankowe na kwoty w przedziale 4–15 tys. zł, pozostałe przedziały na kredyty poniżej 50 tys. zł. zakończyły 2017 rok na niewielkim minusie. Banki wyraźnie koncentrowały się wówczas na wyższych przedziałach kwotowych, pozostawiając sektor niskokwotowy firmom pożyczkowym.

Struktura liczbową sprzedaży kredytów konsumpcyjnych w przekroju kwotowym w I półroczu 2018 r. jest odmienna. Wyraźnie wzrosły w porównaniu do całego 2017 r. kredyty bankowe w przedziałach na kwoty do 50 tys. zł, choć dynamika liczby transakcji na kwoty do 50 tys. zł w firmach pożyczkowych jest wyższa niż w sektorze bankowym. Ożywienie sprzedaży kredytów na niższe kwoty w sektorze bankowym wynika w koniunkturę w segmencie ratalnym.

Przyrosty r/r liczby udzielonych w 2017 r. kredytów/pożyczek konsumpcyjnych w przedziałach kwotowych

Przyrosty r/r liczby udzielonych w I półroczu 2018 r. kredytów/pożyczek konsumpcyjnych w przedziałach kwotowych

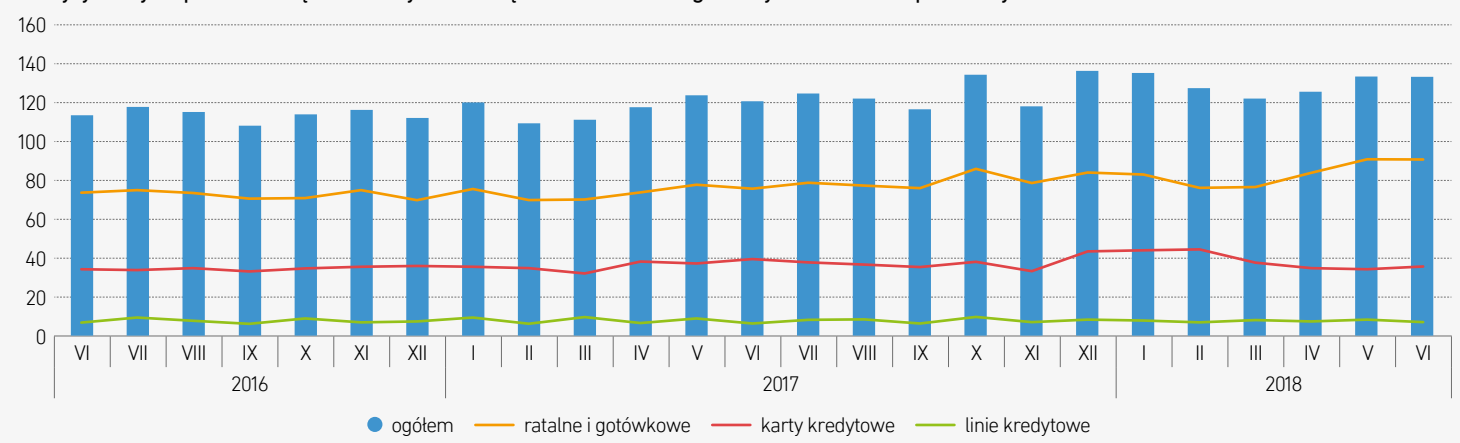
Wejścia do statusu >30 dni opóźnienia w spłacie

Przyspiesza wzrost liczby wejść rachunków kredytów konsumpcyjnych i rachunków kart kredytowych do statusu opóźniony >30 dni.

Liczba wejść do statusu >30 dni opóźnienia w obsłudze może być traktowana jako pierwszy sygnał pogorszenia jakości portfeli. W I półroczu 2018 r. średnio przechodziło ze statusu obsługi regularnej do statusu >30 dni w miesiącu 129,6 tys. rachunków kredytów konsumpcyjnych, kartowych i limitów kredytowych. Jest to znacznie więcej (o 10,6%) niż w I półroczu 2017 r.. W kartach kredytowych wzrost r/r liczby wejść do statusu >30 dni opóźnienia wyniósł 13,9%, jedynie w produktach limitowych odnotowaliśmy spadek wejść (o 4,1%). Liczby wejść do

statusu >30 dni rosły znacznie szybciej niż liczba rachunków będąca w statusie obsługi regularnej, których w czerwcu 2018 r. było o 4,8% więcej niż przed rokiem. To zestawienie jest niepokojące, ale na razie nie obserwujemy istotnego wzrostu wejść do statusu >90 dni opóźnienia (następny slajd). Wzrost liczby wejść do statusu >30 dni może wiązać się ze wzrostem szybko rotujących kredytów ratalnych. Ich szkodowość jest niska, ale duży obrót powoduje wyższe osady.

Kredyty (w tys.) przechodzące w danym miesiącu ze statusu regularny do statusu opóźniony >30 dni

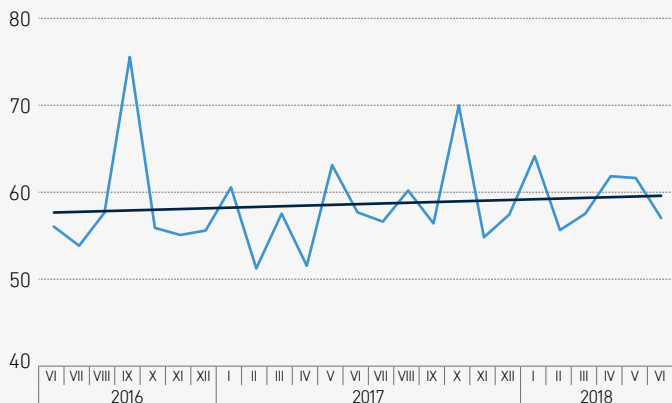
Wejścia do statusu >90 dni opóźnienia oraz BIK Indeks Jakości Portfela Kredytów Konsumpcyjnych

Liczby wejść do statusu >90 dni opóźnienia w obsłudze i wyliczany w oparciu o nie BIK Indeks Jakości Kredytów Konsumpcyjnych są stabilne.

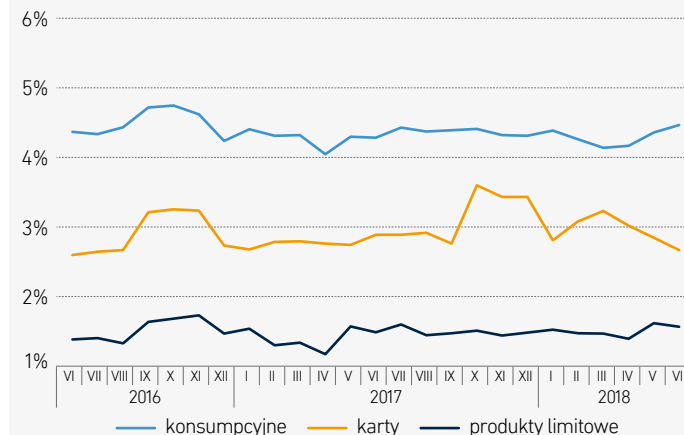
Na razie wzrost liczby wejść do statusu >30 dni nie przekłada się na wzrost wejść do statusu >90 dni opóźnienia. Jakość portfeli mierzona przejściami do statusu >90 dni jest stabilna, lekki wzrost, o 4,9%, wynika ze wzrostu liczby czynnych rachunków. Także notowania indeksów jakości kredytów konsumpcyjnych, publikowane co miesiąc w Newsletterach BIK, oparte o kształtowanie się liczb wejść do statusu >90 dni są na stabilnym poziomie. Wzrost wejść do statusu >30 dni

może w następnych miesiącach przejść do notowań statusu >90 dni. Obecnie dynamika liczby wejść do statusu >60 dni opóźnienia kształtuje się już na wyższym poziomie od dynamiki czynnych rachunków. W I półroczu 2018 r/r wchodziło do statusu >60 dni opóźnienia średnio o 10,4% więcej rachunków kredytów konsumpcyjnych w miesiącu (ratalnych i gotówkowych łącznie) i po blisko 7% więcej rachunków kart i limitów kredytowych.

Liczba wejść (w tys.) do statusu >90 dni w czerwcu 2018 r. i w poprzednich 23 miesiącach łącznie w portfelach kredytów konsumpcyjnych, kartach i liniach kredytowych

BIK Indeks Jakości Kredytów Konsumpcyjnych – notowania z czerwca 2018 r. i z poprzednich 23 miesięcy

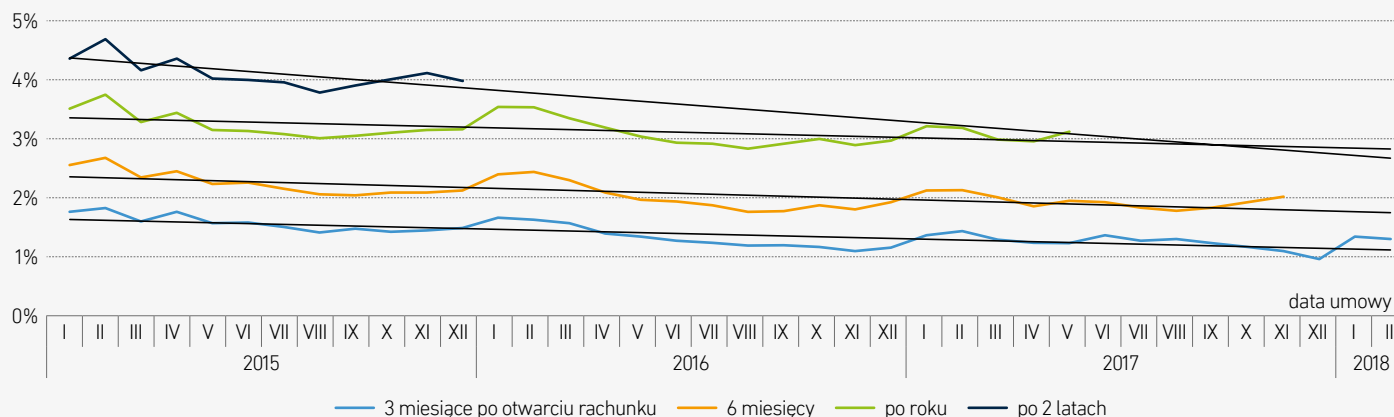
Jakość udzielonych kredytów konsumpcyjnych (status >30 dni opóźnienia) – sektor bankowy

Poprawia się jakość kredytowania – im młodsza kohorta, tym niższa szkodliwość.

Pokazywana na poprzednich stronach relatywnie niska liczba rachunków wchodzących w statusy opóźnienia, zwłaszcza >90 dni, w obsłudze kredytów konsumpcyjnych wynika z niskiego poziomu szkodowości kolejnych generacji kredytów. Na wykresie poniżej widać, że szkodowość kolejnych miesięcznych generacji kredytów, jeśli pominąć czynnik sezonowy, wykazuje trend malejący. Kolejne generacje psują się liniowo z biegiem czasu (linie są prawie równoległe), co można interpretować jako brak wpływu czynników koniunkturalnych (np. dochodowych) na spłacalność kredytów.

Dotychczasowe doświadczenie pokazuje, że połowa rachunków wchodząca w miesiąc do statusu opóźnionych >30 dni w następnym miesiącu wraca do statusu obsługi regularnej. Stąd jakość kredytowania mierzona odsetkiem rachunków w kohorcie, które w swej historii miały choć raz status >30, jest prawie dwukrotnie wyższa.

Udział rachunków opóźnionych w obsłudze >30 dni w liczbie rachunków otwartych w latach 2015–2018

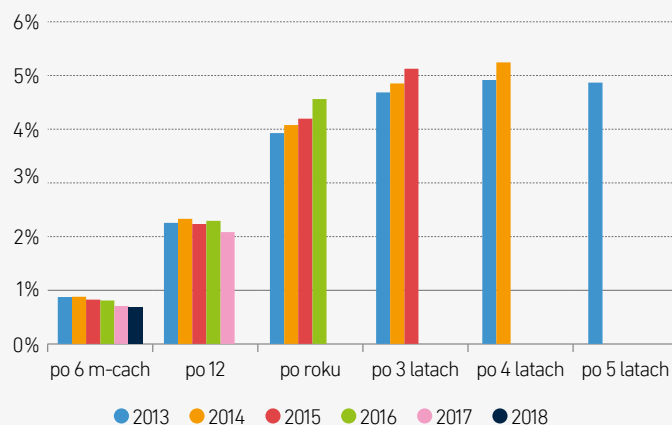

Jakość udzielonych kredytów gotówkowych (status >90 dni opóźnienia)

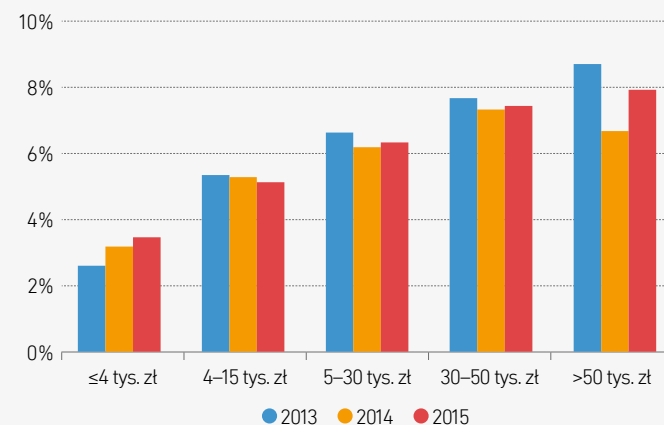
Szkodowość bankowych kredytów gotówkowych mierzona wskaźnikami *vintage* – udziałem kredytów opóźnionych w obsłudze w liczbie udzielonych w kohorcie, tym niższa, im kohorta jest młodsza, ale tylko mierzona w pierwszym roku po udzieleniu kredytu. Mierzona w latach następnym, odwrotnie – im późniejszy rocznik, tym odsetek kredytów opóźnionych >90 dni jest wyższy, w porównywalnym czasie po udzieleniu. Kredyty gotówkowe osiągają najwyższy poziom szkodowości pięć lat po udzieleniu. Wówczas wskaźnik *vintage* opóźnień kredytów

gotówkowych osiąga poziom 5%, natomiast później już nie rośnie. Analizując bliżej rocznik 2015 dla którego mamy informacje o opóźnieniach w obsłudze w trzecim roku po udzieleniu, porównując ten rocznik z dwoma wcześniejszymi, widzimy, że w grupie kredytów udzielonych na kwoty do 4 tys. złotych, im rocznik młodszy, tym szkodowość wyższa. W kredytach na wyższe kwoty roczniki 2013–2015 mają zbliżony udział kredytów straconych.

Udział kredytów gotówkowych opóźnionych w obsłudze >90 dni w liczbie udzielonych w latach 2013-2018 w kolejnych miesiącach i latach po udzieleniu

Udział kredytów gotówkowych opóźnionych w obsłudze >90 dni mierzony w 36 miesiącu po udzieleniu w rocznikach 2013-2015 w zależności do kwoty kredytu

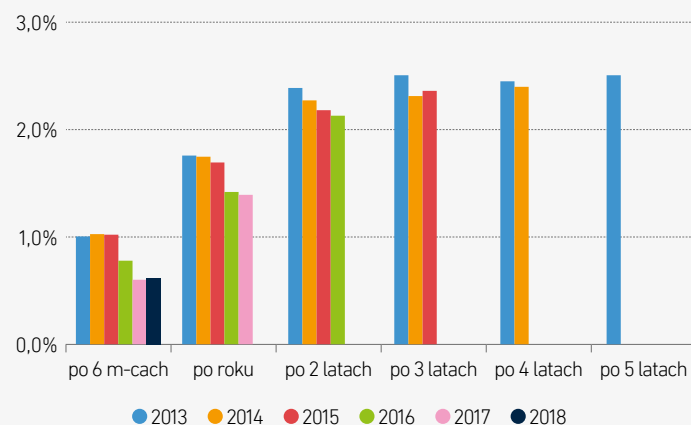

Jakość kredytów ratalnych (status >90 dni opóźnienia)

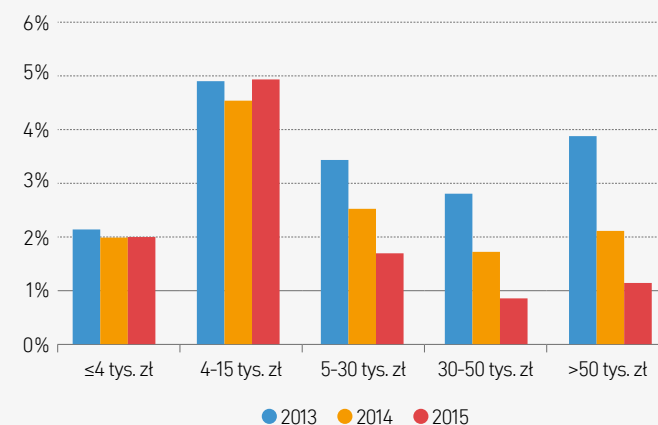
Kredyty ratalne mają szkodowość (mierzoną trzy lata po udzieleniu) dwukrotnie niższą w porównaniu z kredytami gotówkowymi. Około 2,5% rachunków otwartych w latach 2013–2015 okazało się straconymi. Istnieje możliwość, że w następnych rocznikach będzie podobnie. We wszystkich rocznikach obserwujemy, że im jest on późniejszy, tym szkodowość jest niższa w porównaniu z rocznikami wcześniejszymi. Najniższą szkodowość wykazują drobne kredyty ratalne (na kwotę

do 4 tys. zł). Udział tego segmentu w sprzedaży kredytów ratalnych kształtuje się na poziomie ok. 80% w wyrażeniu liczbowym oraz 40% w wyrażeniu kwotowym. Najwyższą szkodowość wykazuje segment kwotowy 4–15 tys. zł, jego udział w sprzedaży to ok. 16% w liczbie udzielonych kredytów oraz 26% w kwocie udzielonej. Niska szkodowość kredytów na wyższe kwoty prawdopodobnie wynika z ich zabezpieczeń (pojazdy mechaniczne).

Udział kredytów ratalnych opóźnionych w obsłudze >90 dni w liczbie udzielonych w latach 2013–2018 w kolejnych miesiącach i latach po udzieleniu

Udział kredytów ratalnych opóźnionych w obsłudze >90 dni w liczbie udzielonych w latach 2013–2015 w kolejnych miesiącach i latach po udzieleniu

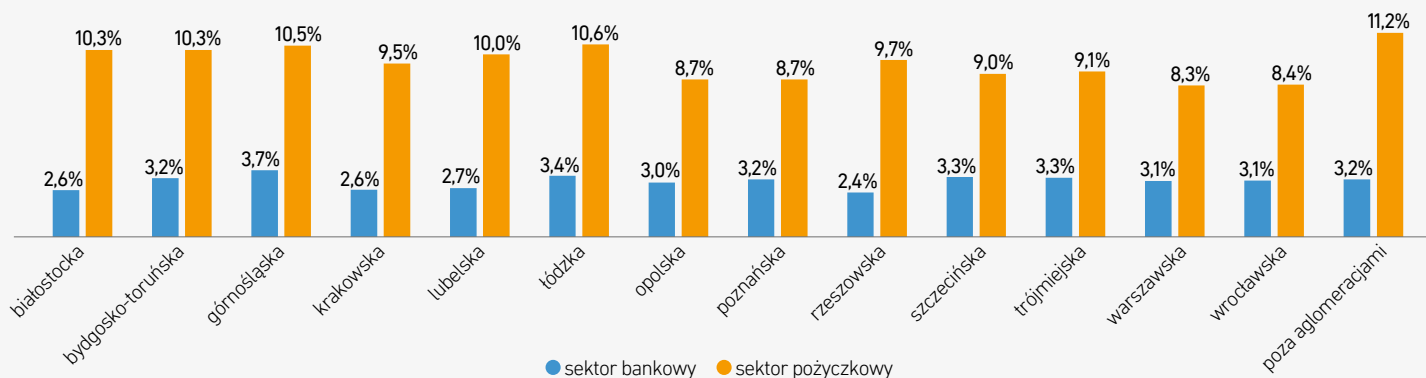

Jakość kredytów i pożyczek w głównych aglomeracjach i poza aglomeracjami

Szkodowość kredytów bankowych w głównych aglomeracjach nie różni się istotnie od szkodowości kredytów udzielonych mieszkańcom innych miejscowości. W segmencie kredytów na kwoty do 15 tys. zł udział kredytów opóźnionych >90 dni w udzielonych w latach 2015–2018 wynosi w aglomeracjach 3,15%, w całym kraju 3,16%. Analizujemy tu segment kredytów konsumpcyjnych na kwoty do 15 tys., gdyż można go porównywać z firmami pożyczkowymi. Wszystkie kredyty konsumpcyjne mają podobnie mierzoną szkodowość na poziomie o 0,5 pkt proc. wyższą w porównaniu z segmentem kredytów na kwoty do 15 tys. zł. Szkodowość pożyczek pozabankowych jest znacznie wyższa niż

kredytów bankowych i różni się między aglomeracjami a innymi miejscowościami, większe jest też zróżnicowanie szkodowości pożyczek udzielonych mieszkańcom poszczególnych aglomeracji. Średnio udział pożyczek straconych w aglomeracjach wynosi 9,4% wśród pożyczek udzielonych w latach 2015–2018, poza aglomeracjami 10,4%. Najbardziej ryzykowne w kredytach i pożyczkach są aglomeracje górnośląska i łódzka, najmniej – aglomeracje rzeszowska i lubelska. Mają one jednak wyższą od średniej szkodowość pożyczek pozabankowych.

Udział rachunków opóźnionych >90 dni w liczbie rachunków otwartych w latach 2015–2018 na kwoty do 15 tys. zł w 30 m-cy po udzieleniu w aglomeracjach i poza nimi

Główne obserwacje

- W I półroczu sprzedaż kredytów mieszkaniowych była najwyższa od kilku lat (liczbowo I półrocze r/r o 7,8%, wartościowo o 16,7%). Na wartościową dynamikę sprzedaży istotny wpływ mógł mieć wzrost cen mieszkań.
- Widoczny jest wyraźny wpływ programu MdM na przebieg podpisywania umów w I półroczu, zwłaszcza w I kwartale. W latach 2016–2017 występowała specyficzna cykliczność sprzedaży kredytów mieszkaniowych – wysoka sprzedaż w I półroczu (zwłaszcza w I kw.), słabsza w II półroczu. Prawdopodobnie w 2018 r. taki przebieg się powtórzy. Wynika on zapewne z wypłat dotacji z programu MdM.
- Spada liczba czynnych kredytów walutowych i kwota ich zobowiązań, częściowo wskutek umacniania złotego wobec walut, zwłaszcza franka. Obserwowanemu od początku 2017 r. umacnianiu złotego (choć w II kwartale złoty osłabł) towarzyszy zahamowanie wzrostu udziału kredytów opóźnionych w obsłudze w portfelu walutowym.
- Kredytów walutowych udziela się obecnie niewiele (ok. 3 tys. rocznie), ale znacznie więcej w porównaniu z latami 2013–2014 bezpośrednio po zaostrzeniu norm nadzorczych wobec tych kredytów.
- Szacujemy, że ok. 50–70 tys. osób zainwestowało środki z kredytów w mieszkania na komercyjną sprzedaż lub wynajem.

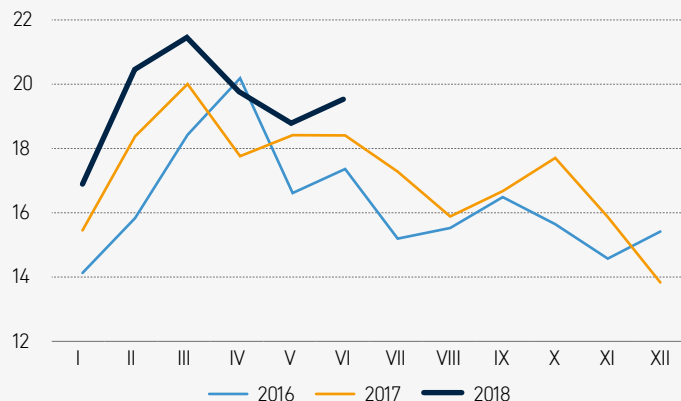
Liczba udzielonych kredytów mieszkaniowych

W I półroczu 2018 roku utrzymują się wysokie wzrosty liczby udzielonych kredytów mieszkaniowych.

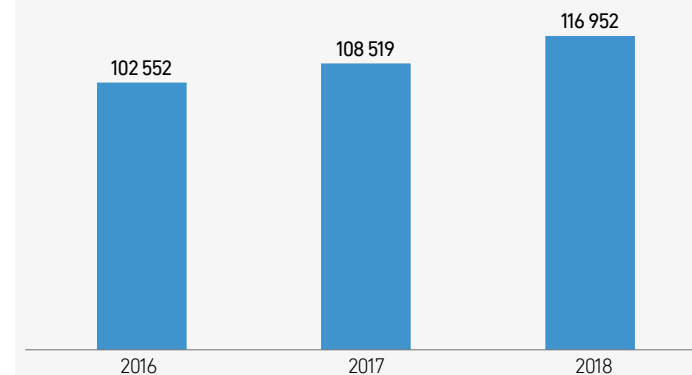
We wszystkich miesiącach I półrocza 2018 r. sprzedaż kredytów mieszkaniowych przekraczała poziom roku poprzedniego. W okresie stycznia – kwietnia wskaźniki dynamiki liczby udzielonych kredytów (r/r) oscylowały w okolicach 10%. W maju i czerwcu dynamika sprzedaży osłabła i wynosiła odpowiednio r/r 1,9% i 6,1%. W ostatnich latach występuje wyraźna sezonowość kredytowania – mocny początek roku, słabsza II połowa. W latach 2016 i 2017 w II półroczach udzielano o ok. 10% mniej kredytów w porównaniu z I półroczem. Prawdopodobnie ta szczególna sezonowość wynika z wyczerpywania limitów w programie MdM po I kwartale.

W I półroczu 2018 r. banki udzieliły 117 tys. kredytów mieszkaniowych, tj. o 7,8% więcej niż w 2017 r. Jest to najwyższy półroczny wynik sprzedaży kredytów mieszkaniowych od siedmiu lat. W końcu 2017 r. dynamika spadała. W IV kwartale liczba udzielonych kredytów przekraczała wyniki 2016 r. tylko o 2,1%. Ośmioprocentowa dynamika liczby udzielonych kredytów jest zbliżona obecnie do raportowanej przez GUS dynamiki (8,9%) liczby oddanych w I półroczu mieszkań w kategorii „przeznaczonych na sprzedaż i wynajem”.

Kredyty mieszkaniowe (w tys.) udzielone w kolejnych miesiącach lat 2016–2018

Kredyty mieszkaniowe (w tys.) udzielone w I półroczach lat 2016–2018

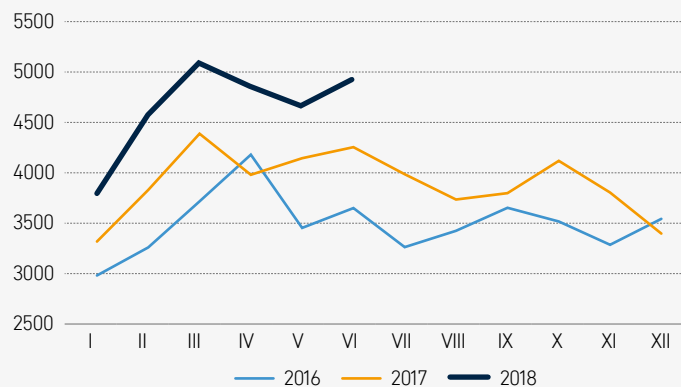

Wartość udzielonych kredytów mieszkaniowych

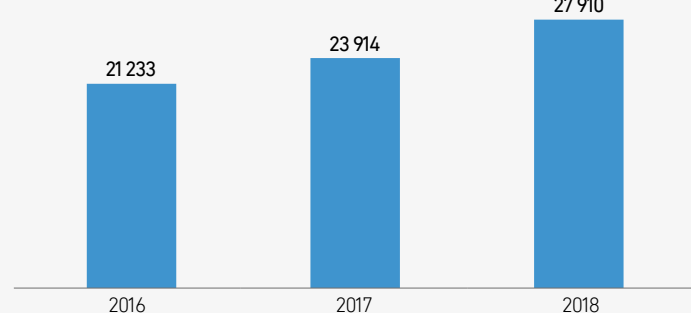
W wyrażeniu wartościowym sprzedaż kredytów mieszkaniowych nadal rośnie dwukrotnie szybciej niż w wymiarze liczbowym, stale podnoszą się więc średnie kwoty udzielanych kredytów.

W I półroczu 2018 r. banki udzieliły kredytów mieszkaniowych na kwotę 27,9 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim o 16,7%. Jest to ponad dwukrotnie więcej niż w wymiarze liczbowym. Podobnie było w 2017 r. Obecnie różnica dynamik w wymiarze liczbowym i wartościowym może wynikać ze wzrostu cen mieszkań. Jeśli przebieg sprzedaży kredytów mieszkaniowych będzie w II półroczu podobny do tego z 2017 r. (o 5% niższa sprzedaż w porównaniu z I półroczem), to sprzedaż w 2018 r. może zbliżyć się do kwoty 55 mld zł (prognozowany wzrost r/r o 17%). Byłby to rekord bieżącej dekady.

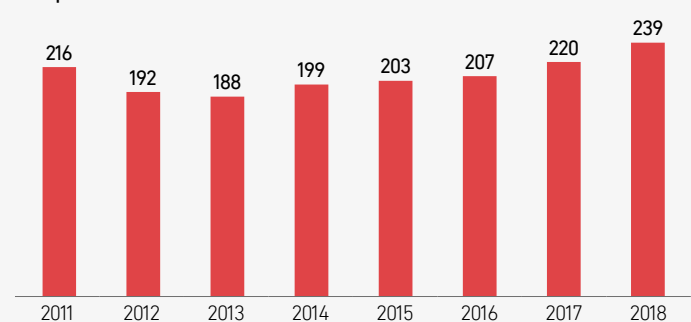
Kredyty mieszkaniowe (w mln zł) udzielone w kolejnych miesiącach lat 2016–2018

Kredyty mieszkaniowe (w mln zł) udzielone w I półroczach lat 2016–2018

Średnia kwota (w tys. zł) kredytu mieszkaniowego udzielonego w I półroczach lat 2011–2018

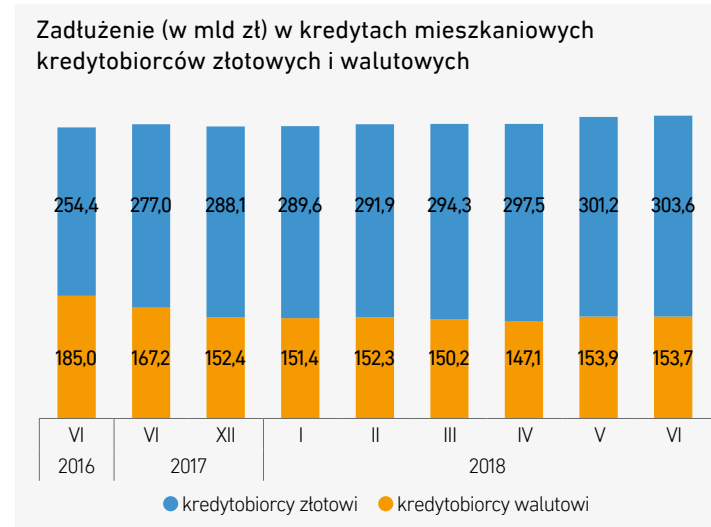
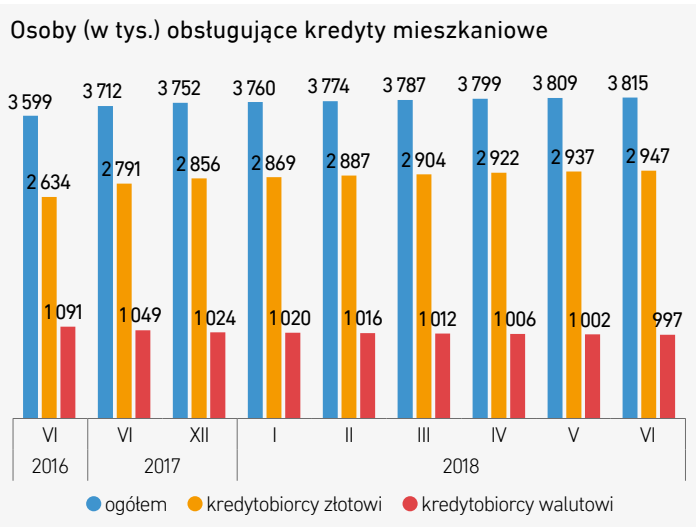
Liczba kredytobiorców, zadłużenie

Rośnie liczba osób zadłużonych w kredytach mieszkaniowych. Kwota ich zobowiązań także wzrosła.

W czerwcu 2018 r. 3 815 tys. osób miało czynne kredyty mieszkaniowe. W porównaniu z czerwcem 2017 r. przybyło 102,6 tys. kredytobiorców. Osób z kredytami złotowymi przybyło 155,6 tys., walutowców było o 52 tys. mniej niż rok wcześniej. Przyrosty/spadki liczby kredytobiorców w ciągu 12 miesięcy są podobne do raportowanych w poprzednim Kredyt Trendy wg stanu na koniec grudnia 2017 r., mimo wyraźnego przyśpieszenia sprzedaży kredytów w I półroczu 2018 r. Jednocześnie kredyt złotowy i walutowy obsługuje 129 tys. osób.

W czerwcu 2018 r. zadłużenie gospodarstw domowych w kredytach mieszkaniowych wynosiło 420,6 mld zł i było wyższe w porównaniu

z czerwcem 2017 r. o 13 mld zł. Zadłużenie kredytobiorców złotych było o 26,6 mld zł wyższe niż przed rokiem, walutowców o 13,6 mld zł niższe. Na zmiany stanów zadłużenia, zwłaszcza walutowego, wpływ miały różnice kursowe oraz spłaty kredytów. Kurs franka był niższy w czerwcu 2018 r/r w porównaniu z czerwcem 2017 o 9,6 gr. (2,6%), w stosunku do grudnia 2017 r. podrożał o 20,3 gr. (5,8%). Zadłużenie frankowiczów spadło w czerwcu 2018 r., w przeliczeniu na PLN, w porównaniu z czerwcem 2017 r. o 10,3%, w porównaniu z grudniem 2017 nieznacznie (0,6%) wzrosło.

Jakość udzielonych kredytów

Proces wzrostu udziału kredytów opóźnionych w obsłudze wraz z wiekiem kredytu jest nadal powolny.

Mierzona udziałem kredytów opóźnionych w liczbie kredytów udzielonych w roczniku/kohorcie szkodowość kredytów rośnie liniowo (choć w różnym tempie) wraz z upływem czasu.

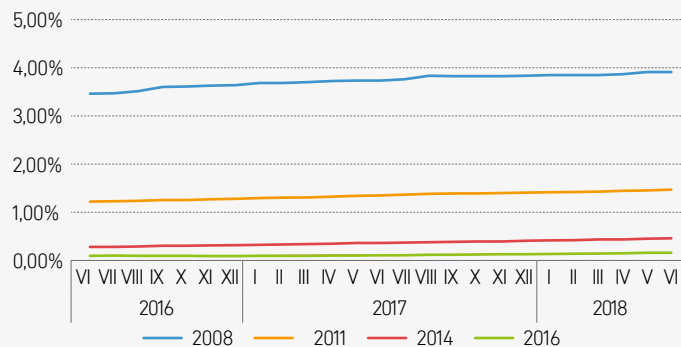
Najwyższa szkodowość, mierzona w czerwcu 2018 r. udziałem kredytów opóźnionych w obsłudze w liczbie udzielonych, występuje w kryzysowym roczniku 2008 (3,94%). Pokryzysowe roczniki mają znacznie niższą szkodowość i choć z czasem się psują, z pewnością nie osiągną poziomu roczników z II połowy poprzedniej dekady.

Przyrosty w ostatnich 12 i 24 miesiącach udziałów kredytów opóźnionych w rocznikach 2005–2014 pokazuje wykres poniżej. Rocznik

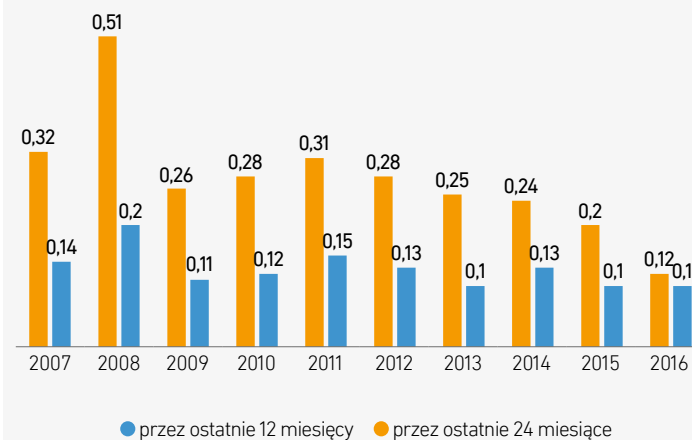
2008 ma nie tylko najwyższą szkodowość, ale też psuje się najszybciej, pozostałe (do rocznika 2014) roczniki psują się, prócz najstarszych, w podobnym tempie.

Do oceny szkodowości rocznika stosujemy relację liczby rachunków opóźnionych do liczby kredytów udzielonych. W starszych rocznikach wiele kredytów jest już spłaconych, np. w roczniku 2005 jest ich połowa. Zatem relacja, zwłaszcza w starszych rocznikach, kredytów opóźnionych do rachunków czynnych, jest znacząco wyższa.

Udział rachunków opóźnionych w obsłudze >90 dni w liczbie udzielonych kredytów w wybranych rocznikach. Sektor bankowy bez SKOK

Wzrosty (w pkt proc.) udziału rachunków opóźnionych >90 dni w liczbie udzielonych w rocznikach 2007–2016

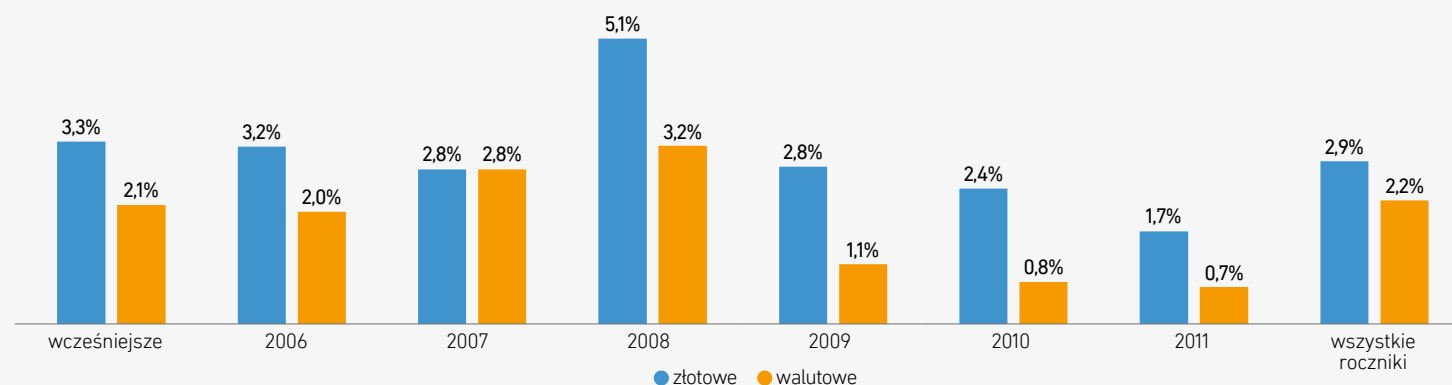
Jakość udzielonych kredytów – porównanie kredytów złotych z walutowymi

Porównanie jakości kredytów mieszkaniowych, walutowych i złotych wygląda różnie w zależności od przyjętej miary. Na wykresie poniżej pokazujemy udziały liczby kredytów opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni w portfelach w czerwcu 2018 r. w liczbie kredytów udzielonych w danym roczniku. W liczniku i mianowniku tego wskaźnika są także kredyty, które zostały już zamknięte w statusie regularnym bądź opóźnionym w obsłudze. Liczby kredytów udzielonych i opóźnionych w obsłudze w portfelu walutowym są powiększane o rachunki przewalutowane

na złotowe w trybie windykacji/restrukturyzacji kredytu, natomiast w portfelu złotowym są pomniejszane.

Przy zastosowaniu tej miary kredyty walutowe wykazują niemal we wszystkich rocznikach niższą szkodowość niż złotowe. Dotyczy to prawie wszystkich roczników, tylko w 2007 roku (przeważały w nim kredyty złotowe) udziały kredytów opóźnionych, po korekcie o przewalutowania, są podobne.

Udziały rachunków opóźnionych w obsłudze >90 dni w portfelach kredytów mieszkaniowych wg roku udzielenia. Stan portfeli złotowego i walutowego w czerwcu 2018 po korekcie o przewalutowania

Jakość portfeli frankowych

Poprawia się jakość portfeli, zarówno złotych, jak i walutowych, oceniana odsetkiem kredytów wchodzących w status pierwszych opóźnień (>30 dni).

Maleje liczba rachunków przechodzących miesięcznie ze statusu obsługi regularnej do statusu >30 dni opóźnienia zarówno w portfelu złotowym, jak i frankowym. Spadki w portfelu walutowym są nawet (linia trendu) szybsze, ale wynika to też ze spadku liczby czynnych rachunków. Od początku 2016 r. ubyło, po korekcie o przewalutowania, 9% regularnie obsługiwanych rachunków frankowych, ale miesięczna liczba wejść do statusu >30 dni zmalała mocniej, o 25%.

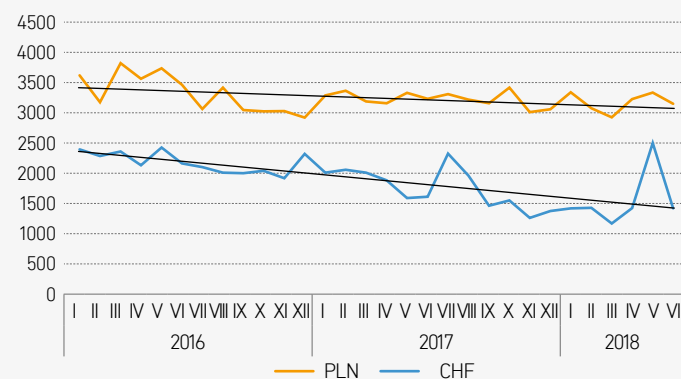
Rachunków złotych przybyło w tym czasie 18%, liczba wejść do statusu >30 dni zmalała o 9%.

W I półroczu 2018 r. miesięcznie w portfelu złotowym wchodziło do statusu >90 dni opóźnienia średnio 844 rachunki, o 8,5% więcej w porównaniu z I półroczem 2017 r.

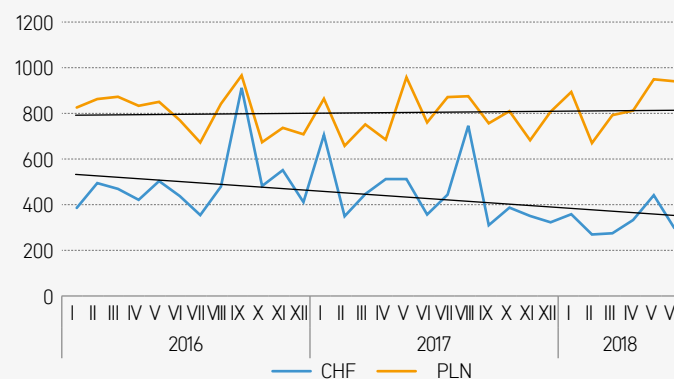
Miesięcznie do statusu 90+ w II kwartale 2018 r. wchodziły średnio w portfelu walutowym 458 rachunków, co w porównaniu z I kwartałem 2016 r. oznacza spadek o 33%.

W czerwcu 2018 r. było o 7% r/r więcej czynnych rachunków w portfelu złotowym i o 5% mniej w walutowym.

Liczba wejść do statusu >30 dni opóźnienia w portfelu złotowym i frankowym. Dane miesięczne z lat 2016–2018

Liczba wejść do statusu >90 dni opóźnienia w portfelu złotowym i frankowym. Dane miesięczne z lat 2016–2018

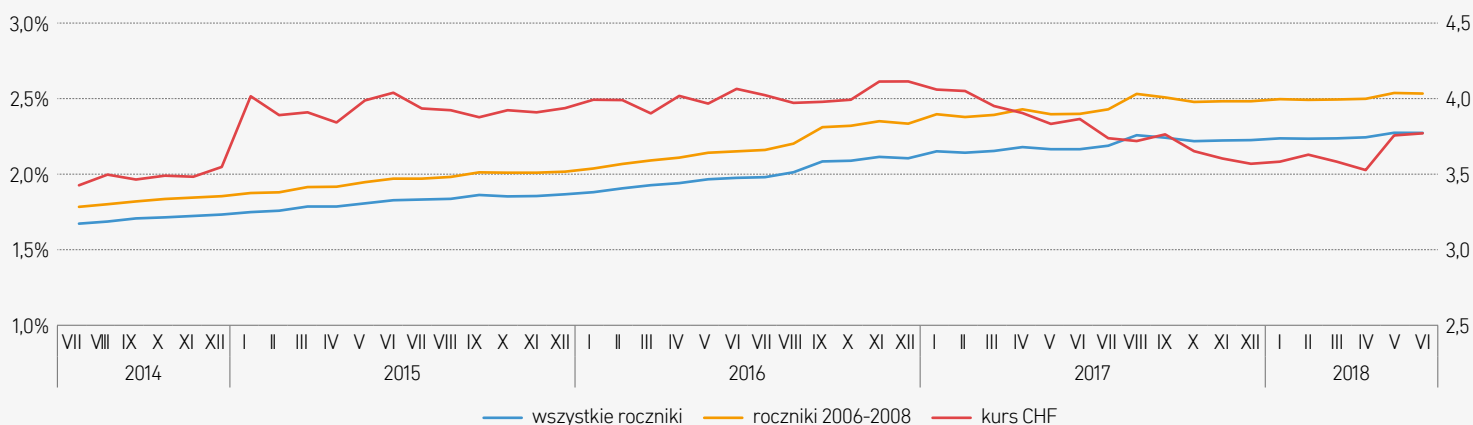
Jakość kredytów frankowych a kurs franka

Kurs franka szwajcarskiego ma niewielki wpływ na spłacalność kredytów w tej walucie. Od połowy 2017 r. opóźnionych kredytów już nie przybywa. Skutek niższej wartości franka?

Trzy lata temu, w styczniu 2015 r., został uwolniony kurs franka. W efekcie, w czerwcu tego samego roku, podrożał on z poziomu 3,4 zł do około 4 zł w czerwcu 2015 r. Przez następne 18 miesięcy wahał się, przy trendzie wzrostowym, w przedziale 3,9-4,2 zł za franka. Jak widać na wykresie, pomiędzy lipcem 2014 r. a styczniem 2017 r. ani silny wzrost kursu w 2015 r. ani późniejsze jego wahania nie miały istotnego wpływu na spłacanie kredytów przez frankowiczów. Wskaźnik udziału rachunków opóźnionych w obsłudze rósł w tym czasie liniowo. W 2017 r. złoty zaczął odrabiać straty do franka. Z półrocznym opóźnieniem, od połowy 2017 r., udział rachunków opóźnionych w obsłudze w portfelu frankowym przestał rosnąć.

Udziały rachunków opóźnionych prezentowane na wykresie zostały skorygowane (powiększone) o kredyty opóźnione w obsłudze przewalutowane z franka na złotego. W czerwcu 2018 r. mamy informacje o 11,3 tys. rachunkach walutowych będących opóźnionymi w obsłudze >90 dni bądź zamkniętymi w tym statusie. Do liczby tej dodajemy 4,8 tys. kredytów, obecnie złotych, przewalutowanych z franka, będąc opóźnionymi w obsłudze. Większość kredytów frankowych opóźnionych w obsłudze (10,3 tys. po korekcie o przewalutowania) pochodzi z roczników 2006–2008.

Kredyty frankowe. Udział rachunków opóźnionych w obsłudze >90 dni w liczbie rachunków otwartych vs. kurs CHF/PLN. Stany bazy BIK lipiec 2014–czerwiec 2018

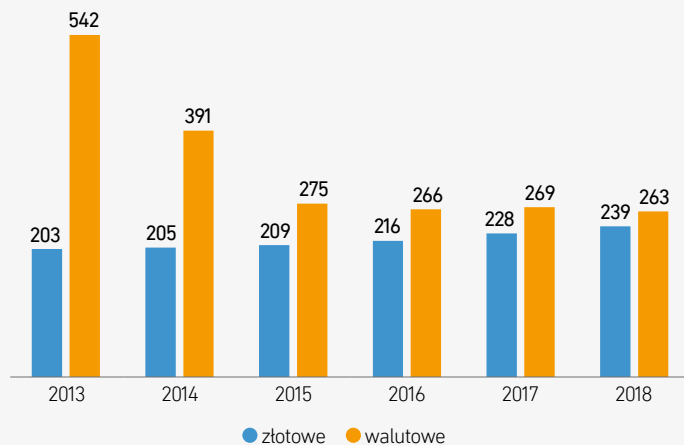
Nowe umowy na kredyty walutowe

Kredytów walutowych udziela się niewiele, ale ich liczba wzrosła.

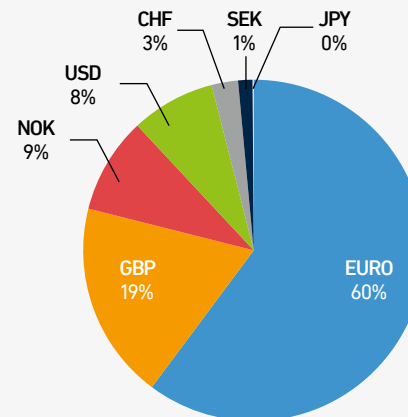
W latach 2015–2018 banki udzieliły 10 tys. kredytów walutowych, co stanowi 1,5% wszystkich podpisanych w tych latach umów na kredyty mieszkaniowe. Zgodnie z przepisami osoby zaciągające te kredyty powinny mieć dochody w walucie kredytu. Udział kredytów walutowych w wymiarze wartościowym jest zbliżony do złotowego. Od 2015 r. banki udzielają rocznie ok. 3 tys. kredytów w walutach obcych, w latach 2013–2014 było ich trzykrotnie mniej.

Umowy na kredyty walutowe podpisują prawie wyłącznie polscy obywatele. Udział obcokrajowców kształtuje się na poziomie poniżej 1%. Struktura walutowa podpisanych umów sugeruje, że kredytobiorcami są Polacy pracujący za granicą. Dominuje euro, drugą walutą jest funt brytyjski, trzecią norweska korona, dalej dolar, frank i korona szwedzka, sporadycznie jen.

Średnia kwota kredytu udzielonego w złotych i w walutach obcych (po przeliczeniu na złote) w latach 2013–2018

Udziały walut w liczbie udzielonych kredytów mieszkaniowych w walutach obcych w latach 2015–2018

Kredytobiorcy wg liczby zaciągniętych kredytów mieszkaniowych

Około 85% kredytobiorców zaciągnęło dotąd 1-2 kredyty (liczymy łącznie rachunki czynne i już zamknięte). 3 i więcej kredytów zaciągnęło 263,5 tys. osób, 4 i więcej – 70 tys. osób. Lokaty kapitału?

W oparciu o te dane można szacować liczbę osób finansujących kredytem inwestycje mieszkaniowe na sprzedaż lub wynajem w przedziale 50–70 tys. osób. Inwestowanie kapitału w mieszkania na sprzedaż lub wynajem w mniejszej skali (trzeci kredyt zaciągnęło 194 tys. osób) ma zapewne większy zasięg. W bazie BIK mamy informacje o osobach, które zaciągnęły kilkadziesiąt kredytów mieszkaniowych. Osób, które zaciągnęły 20 i więcej kredytów mieszkaniowych, naliczyliśmy 23. Rekordzista podpisał 66 umów, z których 44 nadal obsługuje. Wszystkie podpisał z tym samym bankiem.

Im więcej podpisywanych umów, tym wyższa szkodowość.

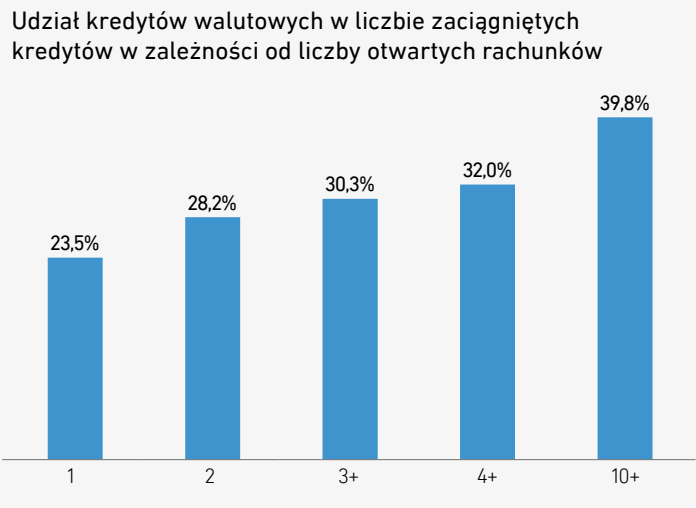
Liczba kredytów mieszkaniowych zaciągniętych przez kredytobiorcę	Liczba kredytobiorców	Liczba rachunków kredytowych	rachunki czynne w lipcu 2018	% rachunków czynnych opóźnionych w obsłudze (>90 dni)
1	3 879	2 146	1 588	1,2%
2	823	919	525	1,5%
3	194	329	165	1,8%
4	48,6	111,9	51,0	2,2%
5	13,7	40,3	17,5	3,3%
6	4,5	16,4	7,0	4,5%
7	1,6	6,9	3,0	4,8%
8	0,7	3,4	1,5	6,0%
9	0,3	1,9	0,9	8,2%
10 i więcej	0,5	3,8	1,6	12,9%
RAZEM	4 965	3 578	2 361	1,4%

Kredytobiorcy z wieloma kredytami

Osoby, które zaciągnęły wiele kredytów mieszkaniowych, stanowią istotną, choć nie dominującą, niszę rynku kredytów mieszkaniowych.

Im więcej kredytów zaciągnął kredytobiorca, tym udział kredytów walutowych w jego transakcjach był wyższy.

Kredytowaniem inwestycji mieszkaniowych z przeznaczeniem na komercyjny wynajem bądź na sprzedaż zajmuje się niewiele banków. Osób, które zaciągnęły 10 i więcej kredytów naliczyliśmy w bazach BIK

472, 55% z nich współpracowało tylko z trzema bankami. Rekordziści z kilkudziesięcioma umowami najczęściej współpracowali tylko z jednym bankiem. Zastrzeżenie: część analizowanych tu kredytów mogła być pożyczkami hipotecznymi.

	3 i więcej kredytów	4 i więcej kredytów
w liczbie kredytobiorców	5,3%	1,4%
w kwotach pierwotnych kredytu	17,8%	7,3%
w należnościach w lipcu 2018	13,7%	5,2%
w liczbie kredytów	14,4%	5,2%
w tym czynnych	10,5%	3,5%

Z iloma bankami (w %) współpracowały osoby, które podpisały 10 i więcej umów na kredyty mieszkaniowe?

	1	2	3	4	5	6 i więcej	RAZEM
struktura	14,0%	19,5%	21,6%	21,4%	13,8%	9,7%	100%
liczba osób	66	92	102	101	65	46	472

Główne obserwacje

- Utrzymuje się trend spadkowy w liczbie otwieranych rachunków kart kredytowych, spadki dotyczą też kwot limitów na otwieranych rachunkach.
- Średni limit na otwieranym rachunku w I półroczu był nieznacznie niższy niż w 2017 r. Dotąd średnie limity na otwieranych rachunkach rosły.
- Spadki w wydawnictwie kart nie przenoszą się na liczbę kart czynnych. Tu obserwujemy stabilizację. Nie zmienia się także liczba rachunków aktywnych. Także liczba posiadaczy kart kredytowych jest stabilna.
- Limity, zarówno na kartach czynnych, jak i aktywnych, rosną.

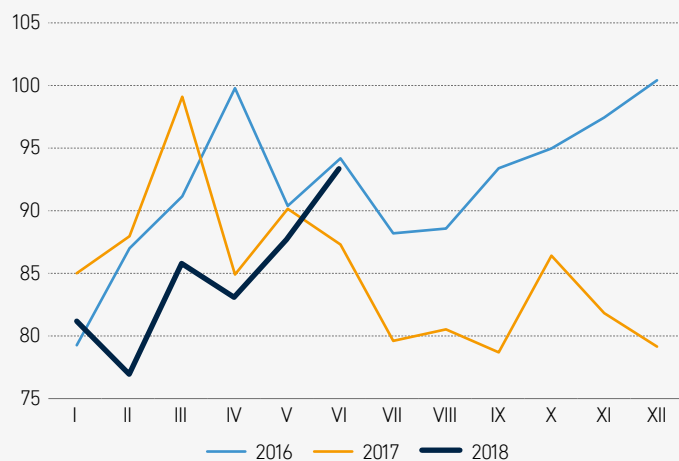
Liczba wydanych kart kredytowych

Spada liczba otwieranych rachunków kart kredytowych, w czerwcu 2018 r. odnotowaliśmy wzrost.

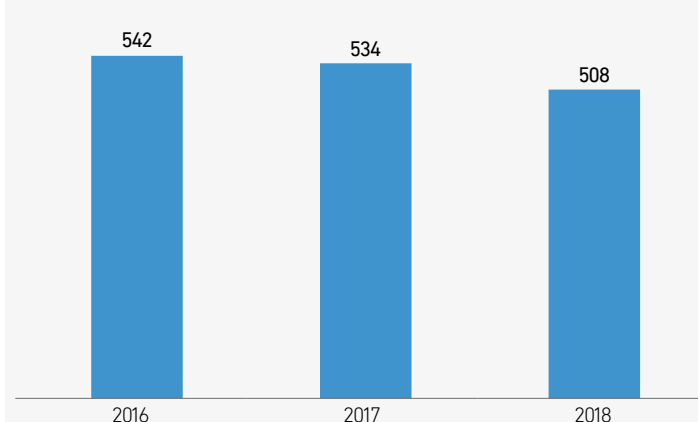
W czerwcu 2018 r., po wielu miesiącach spadków, banki zaraportowały wzrost liczby otwieranych rachunków kart kredytowych (o 7% r/r, 6,5% m/m). W poprzednich miesiącach 2018 r. wydawano mniej kart kredytowych w porównaniu z analogicznymi miesiącami 2017 r. Czerwcowy wzrost niekoniecznie oznacza powstrzymanie trendów spadkowych w wydawnictwie kart kredytowych. Może być on wynikiem zmian metodologicznych w niektórych bankach. W lipcu 2018 r. liczba otwartych rachunków ponownie spadła do 79,4 tys. (Newsletter BIK).

W I półroczu 2018 r. wydano o 4,9% mniej kart niż w 2017 r., średnio otwierano 84,7 tys. rachunków miesięcznie. Poczynając od lipca 2017 r. liczba podpisanych umów na karty kredytowe ustabilizowała się na poziomie 80–85 tysięcy miesięcznie. W 2017 r. średnio otwieranych było 90 tys. rachunków miesięcznie, w 2016 r. 97 tys. Wydaje się, że kilka wydawców ważnych na rynku zrewidowało swoje modele biznesowe, być może w związku reformą stawek interchange.

Liczba (w tys.) rachunków kart kredytowych otwartych w kolejnych miesiącach lat 2016–2018

Liczba kart kredytowych (w tys.) wydanych w I półroczach lat 2016–2018

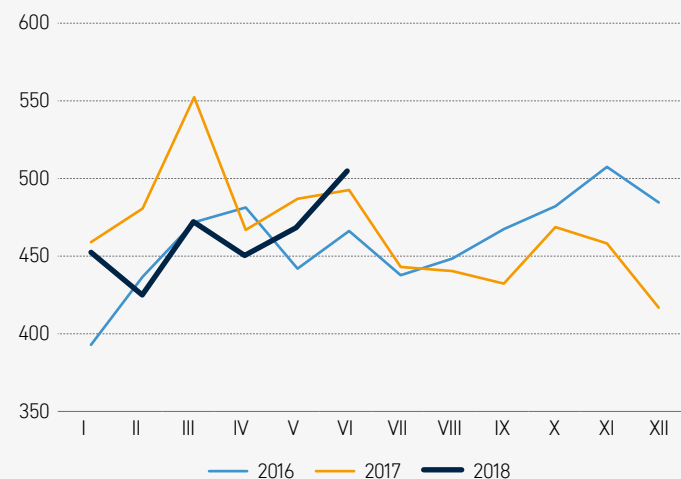
Wartość limitów na otwieranych rachunkach

Wartość przyznanych limitów na otwieranych rachunkach kart kredytowych, spada, po raz pierwszy bardziej od liczby otwieranych rachunków.

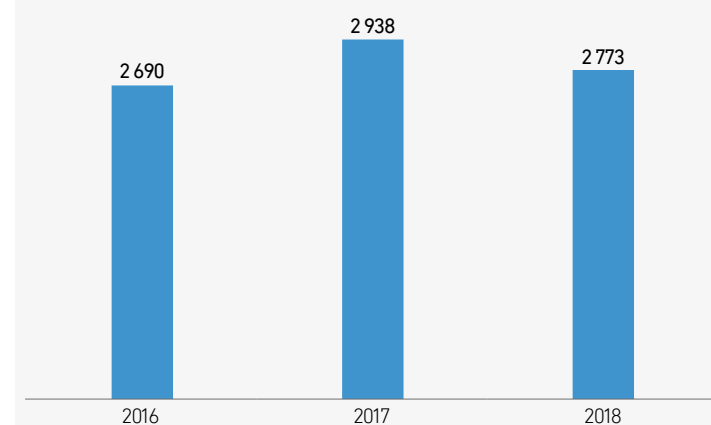
Kwota przyznawanych limitów na otwieranych rachunkach kart kredytowych ustabilizowała się poczynając od 2016 r. na poziomie 450–500 mln zł miesięcznie, w czerwcu 2018 r. przekroczyła poziom 500 mln zł. Do czerwcowych wyników podchodzimy sceptycznie. Nie muszą oznaczać zmiany trendu. Dane lipcowe nie potwierdzają tendencji wzrostowych w wydawnictwie kart, ani w liczbie, ani w wartości (Newsletter BIK).

Kwota przyznanych limitów na otwieranych rachunkach kart kredytowych była w I półroczu 2018 r. o 5,4% niższa niż rok wcześniej. W latach 2015–2017 spadającej liczbie wydawanych kart towarzyszył wzrost kwot przyznawanych limitów. W I półroczu obserwujemy spadki w podobnej skali w wymiarach liczbowym i wartościowym. W wymiarze wartościowym nieco silniejszy, co oznacza też spadek w I półroczu średniego limitu na otwieranych rachunkach.

Kwoty (w mln zł) przyznanych limitów na otwieranych rachunkach kart kredytowych w latach 2016–2018

Kwoty limitów (w mln zł) na otwieranych w I półroczach lat 2016–2018 rachunkach kart kredytowych

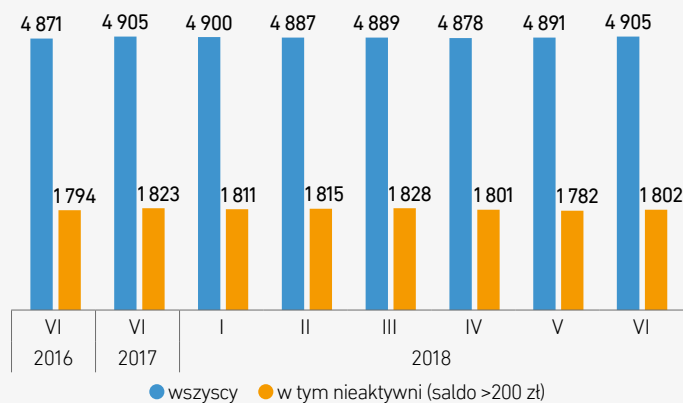
Liczba posiadaczy kart kredytowych, w tym aktywnych

W I półroczu 2018 r. liczba posiadaczy kart kredytowych była zbliżona do danych z roku poprzedniego.

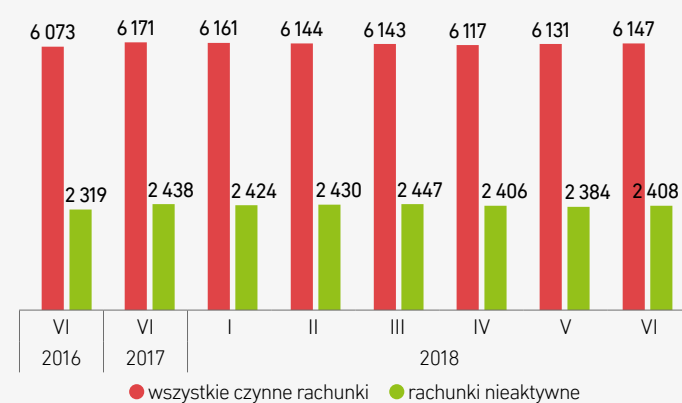
Pod koniec czerwca 2018 r. liczba posiadaczy kart kredytowych była taka sama jak w grudniu 2017 r. i prawie identyczna jak w czerwcu 2017 r. Lekki spadek wykazywała liczba osób posiadających kartę, ale jej nieużywających. Za takich uważamy osoby nieposiadające na swoich kartach salda kredytowego powyżej 200 zł. Posiadaczy kart aktywnych było w czerwcu 2018 r. o 20,8 tys. (0,6%) więcej niż przed rokiem. 63,3% posiadaczy kart to, wg przyjętego kryterium, osoby aktywne.

Odsetek ten ulegał minimalnym wahaniom. Podobnie liczba czynnych rachunków kart kredytowym ogółem oraz w podziale na rachunki aktywne i nieaktywne ulegała w ostatnich 12 miesiącach minimalnym zmianom. Oznacza to, że obserwowane zmiany liczby wydawanych kart absorbowane są przez zmiany, w podobnej skali, w liczbie rachunków zamykanych.

Posiadacze (w tys.) kart kredytowych w wybranych miesiącach lat 2016–2018, w tym osoby bez kart aktywnych

Rachunki czynne (w tys.) w wybranych miesiącach lat 2016–2018, w tym rachunki nieaktywne (saldo kredytowe <200 zł)

Limity na rachunkach kart kredytowych i ich wykorzystanie

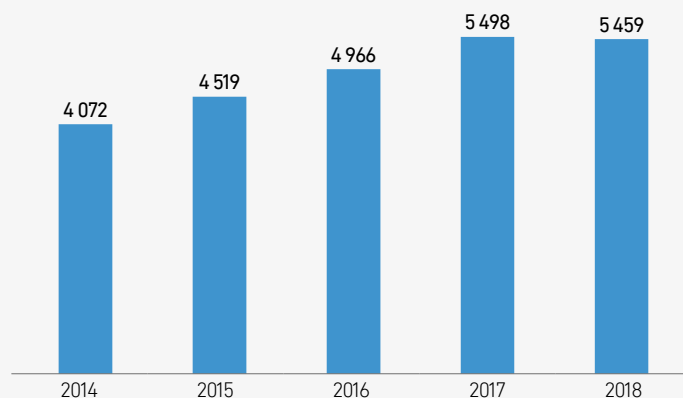
W I półroczu 2018 r. po raz pierwszy wystąpił spadek średniej kwoty limitu na otwieranym rachunku karty kredytowej. Limity na czynnych kartach kredytowych nadal rosną.

Dotychczas z roku na rok rosły limity na otwieranych rachunkach kart kredytowych. Poprzednie spadki miały miejsce przed 10 laty (w latach 2006–2009) w czasie kryzysu finansowego. Spadek średniego limitu w I półroczu 2018 jest niewielki, o 0,7% i nie oznacza istotnej zmiany trendu.

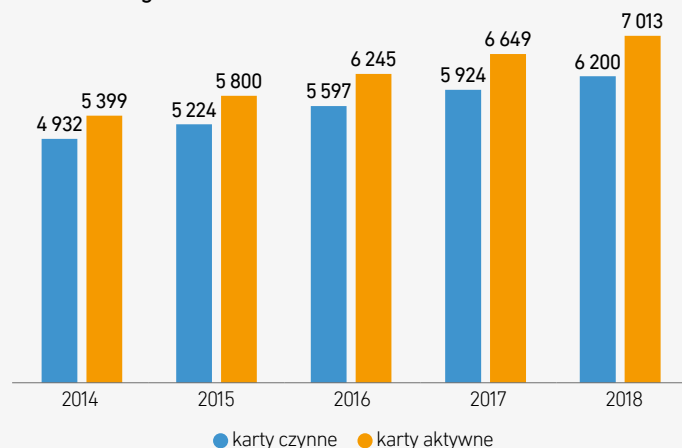
Natomiast średni limit na czynnych kartach kredytowych nadal rośnie i jest znacząco wyższy od limitu na otwieranych, nowych rachunkach

kartowych. Średni limit na kartach aktywnych, czynnych w czerwcu 2018 r. przewyższał średni limit na nowych rachunkach otwieranych w pierwszej połowie 2018 r. o 28%. Na wzrost kwot limitów na czynnych kartach kredytowych wpływa wygaszanie rachunków otwieranych w celu obsługi rat w sprzedaży ratalnej. Banki consumer finance wydają się wycofywać z tej procedury.

Średni limit na rachunkach kart kredytowych otwieranych w I półroczach lat 2014–2018

Średni limit na kartach czynnych i aktywnych w latach 2014–2017 (grudzień) i w czerwcu 2018 r.

Główne obserwacje

- W I połowie 2018 r. obserwujemy stabilny poziom sprzedaży kredytów mikroprzedsiębiorcom zarówno w ujęciu liczbowym, jak i wartościowym.
- Występuje wysoka koncentracja portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw w ujęciu branżowym. Dominują dwa sektory: usługi i handel. W dużej mierze jest to związane z strukturą branżową polskich mikroprzedsiębiorstw. Jednak największy udział w portfelu mikroprzedsiębiorców w ujęciu wartościowym ma rolnictwo. Wynika to z wyższych kwot udzielanych kredytów w tym sektorze w porównaniu z innymi sektorami.
- W I półroczu 2018 r. średnie kwoty udzielanych kredytów są stabilne. Rośnie jedynie średnia kwota udzielanych kredytów inwestycyjnych.
- W I połowie 2018 r. jakość portfela kredytowego mierzona wartościowym wskaźnikiem NPL pozostała stabilna i na poziomie rachunków kredytowych wynosi 13,5%.
- Bardzo dobrą jakością charakteryzuje się portfel kredytów udzielanych rolnikom.
- W I połowie 2018 r., pod względem liczby i wartości kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorcom, dominują kredyty obrotowe. Udziały w sprzedaży odpowiednio: 36,3% (liczbowo) oraz 38% (wartościowo).

Omawiane w tym rozdziale Raportu grupy mikroprzedsiębiorców i rolników, identyfikujemy według następujących definicji:

Mikroprzedsiębiorcy to przedsiębiorcy zarejestrowani w CEiDG, bez rolników prowadzących gospodarstwa rolne, którzy są zarejestrowani w CEiDG.

Rolnicy to osoby prywatne prowadzące gospodarstwa rolne niezarejestrowane w CEiDG oraz rolnicy prowadzący gospodarstwa rolne zarejestrowani w CEiDG i w rejestrze spółek cywilnych.

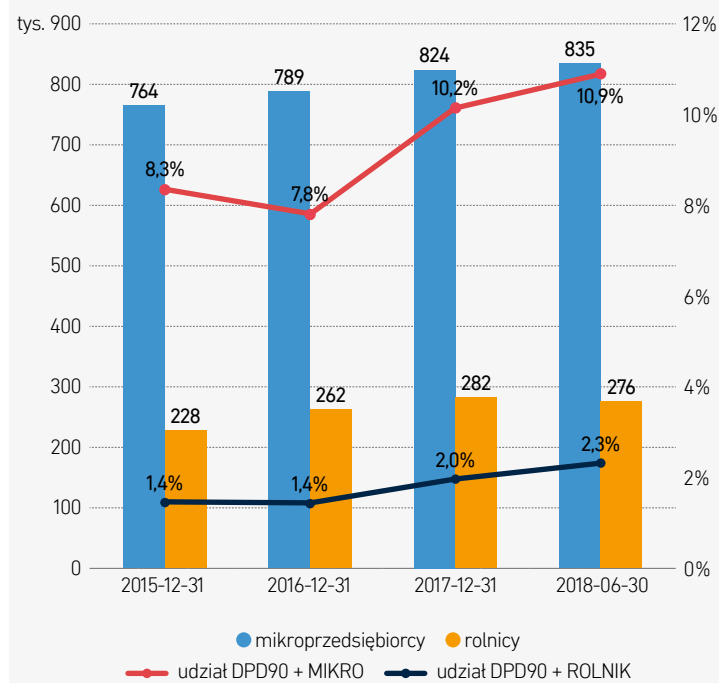
Liczba oraz jakość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw i rolników

Obserwujemy coraz większą liczbę rachunków kredytowych w portfolio kredytów mikroprzedsiębiorstw i rolników, przy lekkim pogorszeniu jakości portfela.

Na koniec czerwca 2018 r. liczba czynnych rachunków kredytowych mikroprzedsiębiorców wynosiła 835 tys. szt. i wzrosła w pierwszym półroczu o 11 tys. szt. (1,3%). W tym samym okresie jakość portfela mierzona udziałem rachunków opóźnionych w obsłudze >90 dni w liczbie rachunków czynnych (NPL) nieznacznie się pogorszyła w porównaniu do grudnia 2017 i wynosiła 10,9%.

Liczba czynnych rachunków kredytowych w portfolio kredytów rolników na koniec czerwca 2018 r. wynosiła 276 tys. szt., o 5,6 tys., mniej niż na koniec grudnia 2017 r. (spadek o 2%). Pomimo nieznacznego pogorszenia się jakości portfela w pierwszym półroczu 2018 r. o 0,3 p.p., jakość portfela rachunków kredytowych (NPL ilościowy) rolników jest wysoka i wynosi 2,3%. W porównaniu z jakością kredytów mikroprzedsiębiorców, portfolio kredytów dla rolników charakteryzuje się kilkukrotnie niższą szkodowością.

Stan i jakość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw i rolników – ujęcie liczbowe (w tys. szt./%)

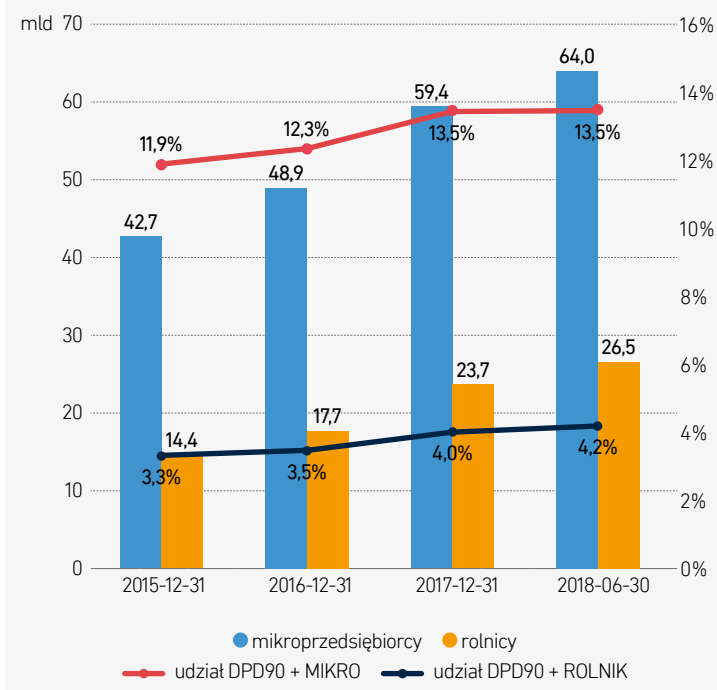
Wartość oraz jakość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw i rolników

Obserwujemy coraz wyższą wartość portfela kredytów mikroprzedsiębiorstw i rolników, przy stabilnym poziomie jakości.

Na koniec czerwca 2018 r. wartość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorców wynosiła 64,0 mld zł i wzrosła w pierwszym półroczu o kwotę 4,6 mld zł (7,8%). W tym samym okresie jakość portfela, mierzona udziałem wartościowych rachunków opóźnionych w obsłudze >90 dni w wartości rachunków czynnych (NPL), pozostała na takim samym poziomie jak w grudniu 2017 r. (13,5%).

Wartość portfela kredytów rolników na koniec czerwca 2018 r. wynosiła 26,5 mld zł, o 2,8 mld zł, więcej niż na koniec grudnia 2017 r. (wzrost o 11,8%). Pomimo pogorszenia się jakości portfela w pierwszym półroczu 2018 r. o 0,2 p.p., jakość portfela rachunków kredytowych (NPL wartościowy) rolników jest wysoka i wynosi 4,2%. W porównaniu z jakością kredytów mikroprzedsiębiorców, portfel kredytów dla rolników charakteryzuje się kilkukrotnie niższą szkodowością.

Stan i jakość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw i rolników – ujęcie wartościowe (w mld zł/%)

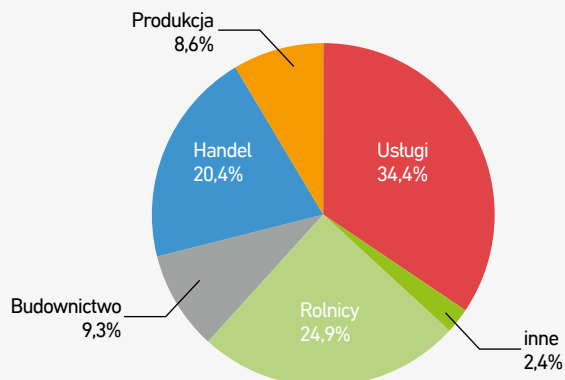
Struktura branżowa portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw i rolników

Występuje wysoka koncentracja branżowa portfela kredytowego w ujęciu liczby obsługiwanych kredytów. Dominują trzy rodzaje działalności: usługi, rolnictwo, handel.

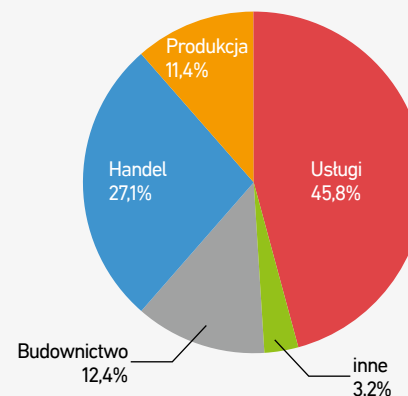
Na koniec czerwca 2018 r. firmy usługowe posiadały 34,4% łącznej liczby czynnych rachunków kredytowych. 24,9% czynnych kredytów obsługiwali rolnicy, a 20,4% firmy z sektora handlu detalicznego i hurtowego. W strukturze sektorowej portfela mikroprzedsiębiorców (bez rolników),

aż 45,8% czynnych kredytów przypada na mikroprzedsiębiorców wykonujących działalność usługową. 27,1% wszystkich czynnych kredytów należy do mikroprzedsiębiorców z sektora handlu detalicznego i hurtowego, natomiast 12,4% kredytów – do firm budowlanych.

Sektorowa struktura portfela mikroprzedsiębiorców i rolników (ujęcie liczbowe)

Sektorowa struktura portfela mikroprzedsiębiorców (ujęcie liczbowe)

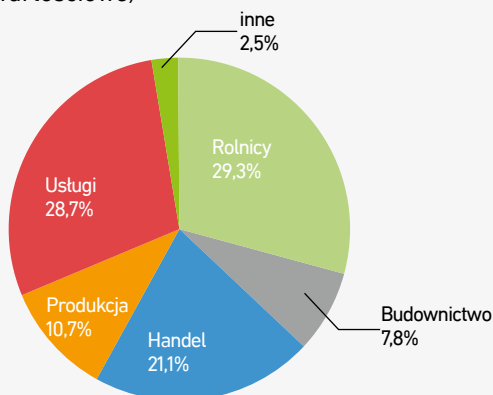
Struktura branżowa portfela kredytowego mikroprzedsiębiorstw i rolników

Również występuje wysoka koncentracja branżowa portfela kredytowego w ujęciu wartościowym. Dominują trzy rodzaje działalności: rolnictwo, usługi, handel.

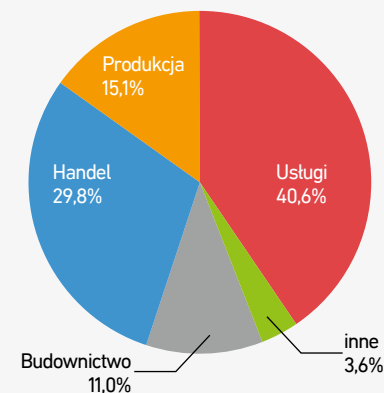
Na koniec czerwca 2018 r. 28,7% portfela kredytowego w ujęciu wartościowym stanowiły kredyty firm usługowych. Rolnicy to 29,3% wartości portfela, a 21,1% wartości kredytów stanowią kredyty mikroprzedsiębiorstw z sektora handlu detalicznego i hurtowego.

W strukturze sektorowej portfela mikroprzedsiębiorców (bez rolników), w ujęciu wartościowym, aż 40,6% wartości zadłużenia przypada na mikroprzedsiębiorców wykonujących działalność usługową. Prawie 30% zadłużenia to finansowanie mikroprzedsiębiorców z sektora handlu detalicznego i hurtowego. Wartość portfela kredytowego mikroprzedsiębiorców zajmujących się produkcją wynosi 15,1%.

Struktura sektorowa portfela mikroprzedsiębiorców i rolników (ujęcie wartościowe)

Struktura sektorowa portfela mikroprzedsiębiorców (ujęcie wartościowe)

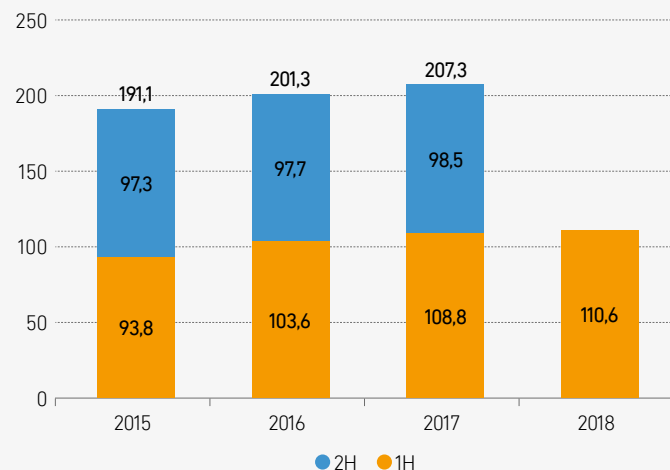
Liczba i wartość finansowania udzielanego mikroprzedsiębiorcom przez banki

W pierwszej połowie 2018 r. obserwujemy stabilny poziom akcji kredytowej banków skierowanej do mikroprzedsiębiorstw, zarówno w ujęciu wartościowym, jak i liczbowym.

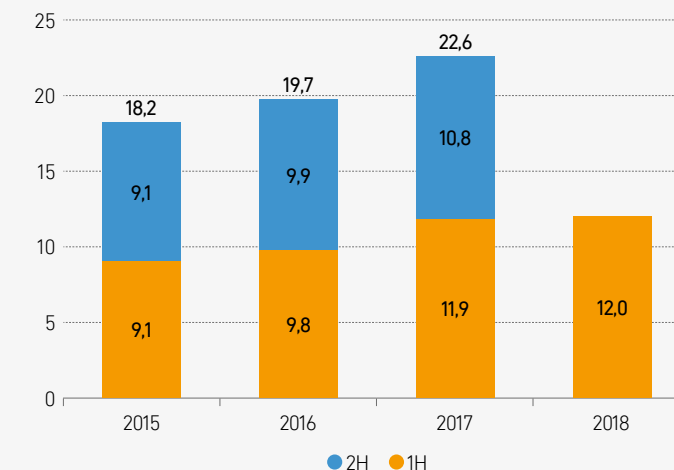
W pierwszej połowie 2018 r. banki udzieliły łącznie 110,6 tys. kredytów mikroprzedsiębiorstwom. Jedynie o 1,8 tys. sztuk więcej niż w pierwszym półroczu 2017 r.

W pierwszej połowie 2018 r. banki udzieliły mikroprzedsiębiorstwom kredytowania na wartość 12 mld zł tj. tylko o 0,1 mld więcej niż w analogicznym okresie rok wcześniej.

Liczba kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorcom (tys. szt.)

Wartość kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorcom (mld zł)

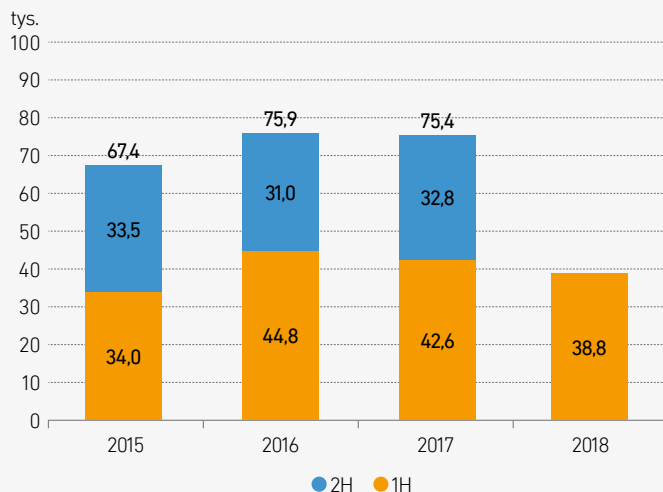
Liczba i wartość finansowania udzielonego rolnikom przez banki

W pierwszym półroczu 2018 r. obserwujemy spadek akcji kredytowej skierowanej do rolników zarówno w ujęciu liczbowym, jak i wartościowym.

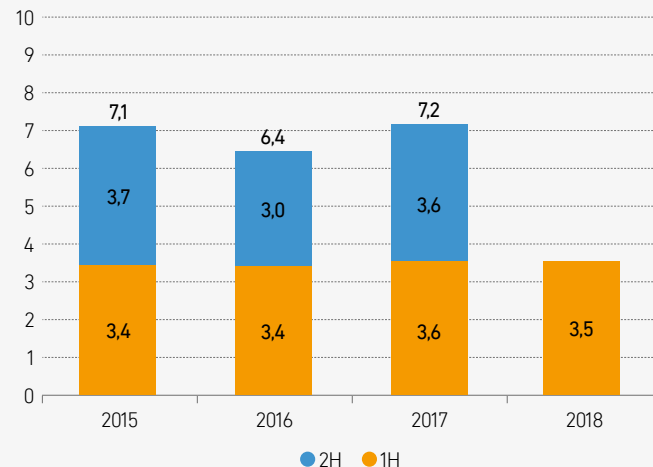
W pierwszym półroczu 2018 r. banki udzieliły rolnikom łącznie 38,8 tys. kredytów. Około 3,8 tys. mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

W pierwszej połowie 2018 r. banki udzieliły rolnikom kredytów na wartość 3,5 mld zł tj. o 0,1 mld mniej niż w analogicznym okresie rok wcześniej.

Liczba kredytów udzielonych rolnikom (tys. szt.)

Wartość kredytów udzielonych rolnikom (mld zł)

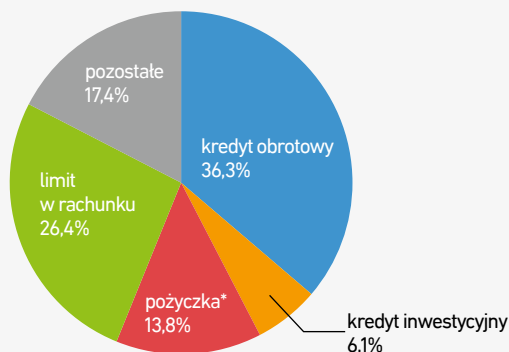
Wartościowa i liczbowa struktura sprzedaży kredytów mikroprzedsiębiorstwom – ujęcie produktowe

W sprzedaży kredytów w ujęciu wartościowym dominują trzy podstawowe, klasyczne rodzaje produktów kredytowych tj.: kredyt obrotowy, limit kredytowy w koncie i kredyt inwestycyjny.

W I połowie 2018 r. ponad 1/3 udzielonego przez banki finansowania mikroprzedsiębiorstwom dotyczyła finansowania w formie kredytów obrotowych. Tylko 6% udzielonych w okresie styczeń – czerwiec 2018 r. kredytów to kredyty inwestycyjne.

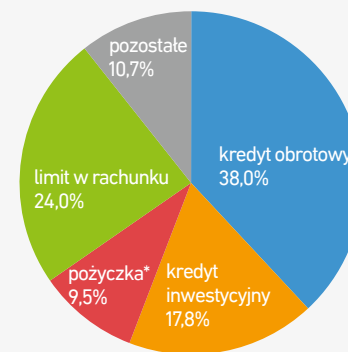
W ujęciu wartościowym największy udział miały kredyty obrotowe oraz limity w rachunku firmowym, co nie jest zaskoczeniem zważywszy na ich specyfikę związaną z finansowaniem bieżącej działalności. Również 17,8% udział w sprzedaży kredytów miały kredyty inwestycyjne, co wynika z wyższej średniej kwoty udzielanego kredytu inwestycyjnego.

Mikroprzedsiębiorcy – struktura liczbowa sprzedaży wg rodzaju produktu w pierwszym półroczu 2018 r.

* Pożyczka udzielona przez bank.

Mikroprzedsiębiorcy – struktura wartościowa sprzedaży wg rodzaju produktu w pierwszym półroczu 2018 r.

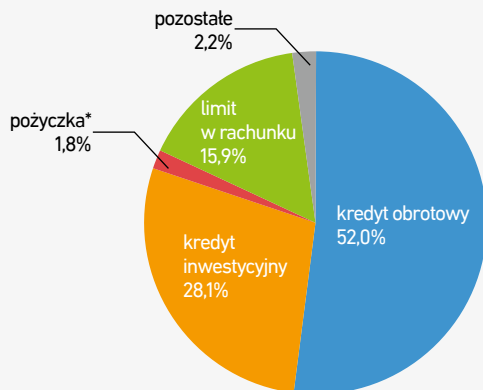
Wartościowa i liczbowa struktura sprzedaży kredytów rolnikom w pierwszej połowie 2018 r. – ujęcie produktowe

W sprzedaży kredytów rolnikom w ujęciu wartościowym dominują trzy podstawowe, klasyczne rodzaje produktów tj.: kredyt obrotowy, limit kredytowy w koncie i kredyt inwestycyjny.

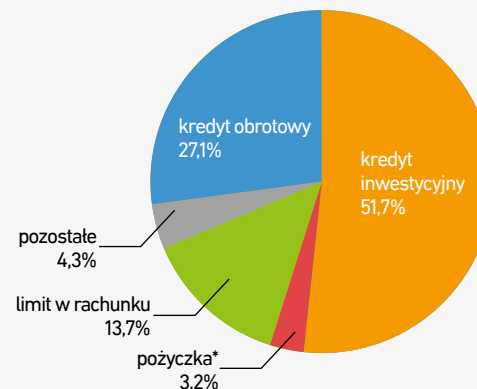
W pierwszej połowie 2018 r. ponad połowa udzielonego finansowania rolnikom realizowana była w formie kredytów obrotowych. 28% udzielonych w okresie styczeń – czerwiec 2018 r. kredytów to kredyty inwestycyjne.

W ujęciu wartościowym największy udział w sprzedaży I półrocza 2018 r. miały kredyty inwestycyjne co bezpośrednio wynika z dużo wyższej średniej kwoty kredytu inwestycyjnego niż obrotowego. Ponadto 27% udział w sprzedaży wartościowej miały limity w rachunku firmowym.

Rolnicy – struktura ilościowa sprzedaży wg rodzaju produktu w pierwszym półroczu 2018 r.

Rolnicy – struktura wartościowa sprzedaży wg rodzaju produktu w pierwszym półroczu 2018 r.

* Pożyczka udzielona przez bank.

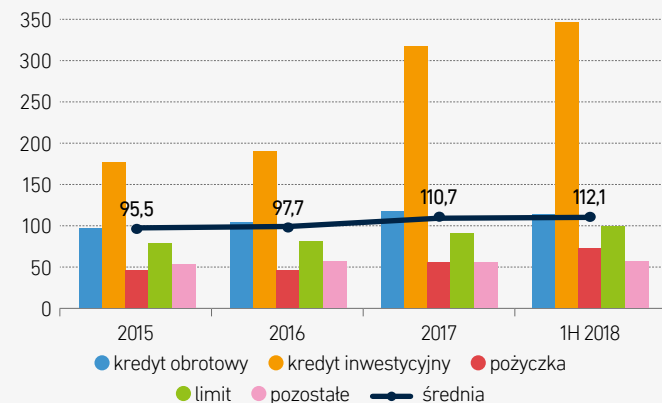
Średnie kwoty kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorcom i rolnikom

Poza kredytami inwestycyjnymi, w okresie 2015–2018 nie zaobserwowaliśmy wyraźnego wzrostu średniej wartości finansowania udzielanego mikroprzedsiębiorcom przez banki.

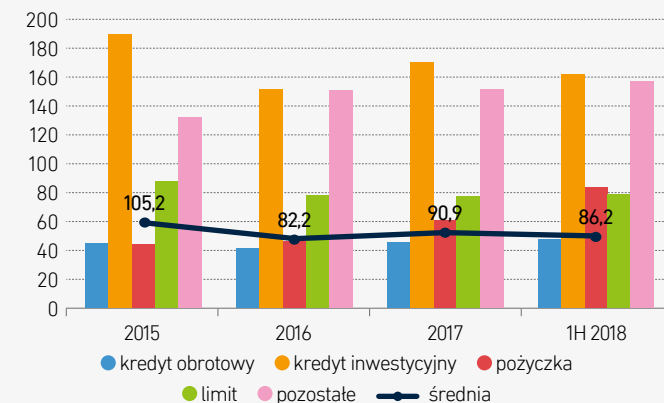
W pierwszym półroczu 2018 r. średnia wartość finansowania udzielanego mikroprzedsiębiorcom przez banki wynosiła ok. 112,1 tys. zł i była nieznacznie wyższa (o 1,3%) od średniej kwoty z 2017 r. Co ciekawe, w okresie tym nastąpił wyraźny wzrost średniej wartości udzielanego kredytu inwestycyjnego o 9%. W I połowie 2018 r. średnia wartość kredytu inwestycyjnego udzielanego mikroprzedsiębiorcom przez banki wynosiła 346 tys. zł.

W pierwszym półroczu 2018 r. średnia wartość finansowania udzielanego rolnikom przez banki była stabilna i wynosiła ok 86,2 tys. zł. Warto zwrócić uwagę, że kwota ta jest niższa o 25% od średniej kwoty finansowania udzielanego mikroprzedsiębiorcom. W ramach grupy pozostałych produktów, najważniejszym jest udzielona gwarancja.

Średnia kwota kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorcom wg rodzaju produktu (tys. zł)

Średnia kwota kredytów udzielonych rolnikom wg rodzaju produktu (tys. zł)

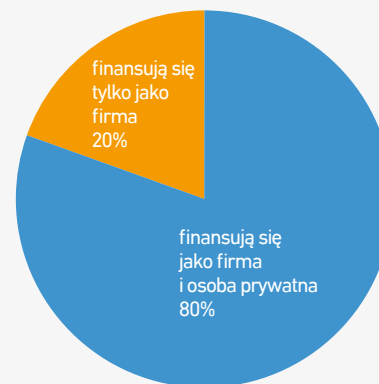
Wzajemne przenikanie finansowania prywatnego i firmowego

Cechą charakterystyczną funkcjonowania mikroprzedsiębiorstw jest wzajemne przenikanie się finansowania prywatnego i firmowego. 80% mikroprzedsiębiorców finansujących swoją działalność gospodarczą kredytem firmowym, posiada również kredyt prywatny.

Jedną z głównych cech kredytowania się polskich mikroprzedsiębiorców jest przenikanie się finansowania prywatnego (mikroprzedsiębiorstwo w relacjach z bankiem występuje jako osoba prywatna) i firmowego (mikroprzedsiębiorca w relacji z bankiem jest firmą). Ośmiu na dziesięciu mikroprzedsiębiorców, oprócz kredytów firmowych, posiada również kredyty prywatne. Zazwyczaj zaciągane przez mikroprzedsiębiorców kredyty prywatne, zarówno konsumenckie, jak i mieszkaniowe, są kredytami wysokokwotowymi.

Łączna kwota kredytów do spłaty prywatnych i firmowych mikroprzedsiębiorców wykorzystujących kredyty firmowe i prywatne wynosi 100 mld zł. Struktura tego zadłużenia rozkłada się prawie po połowie, bowiem z kwoty tej 48% przypada na kredyty prywatne, a 52% na kredyty firmowe. Ciekawą obserwacją jest to, że kredyty prywatne mikroprzedsiębiorca posiada zazwyczaj w innym banku, niż ten, w którym został zaciągnięty kredyt firmowy.

Wzajemne przenikanie się finansowania prywatnego i firmowego polskich mikroprzedsiębiorców

Ryzyko kredytowe mikroprzedsiębiorców i rolników rośnie wraz z liczbą banków kredytujących mikroprzedsiębiorcę

Liczba banków, z których korzysta mikroprzedsiębiorca czy rolnik przy finansowaniu swojej działalności biznesowej, w istotny sposób wpływa na terminowość spłacalności posiadanych kredytów, a tym samym – na poziom jakość kredytów mikroprzedsiębiorstw.

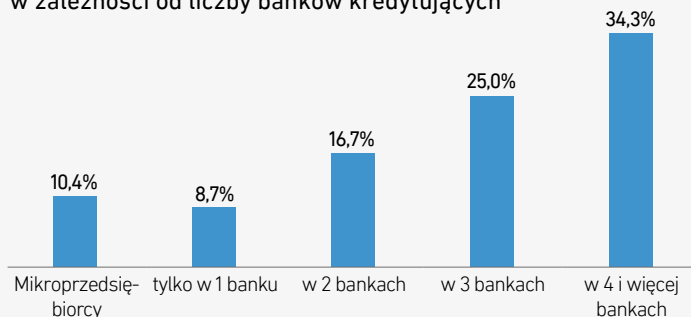
Aż 85% właścicieli firm, prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, korzysta z kredytu zaciągniętego tylko w jednym banku. Zazwyczaj nie jest to bank, z którym przedsiębiorca ma relacje jako osoba prywatna.

Posiadając produkty kredytowe tylko w jednym banku, jedynie 8,7% mikroprzedsiębiorców ma opóźnienie w spłacie zobowiązań pow. 90 dni.

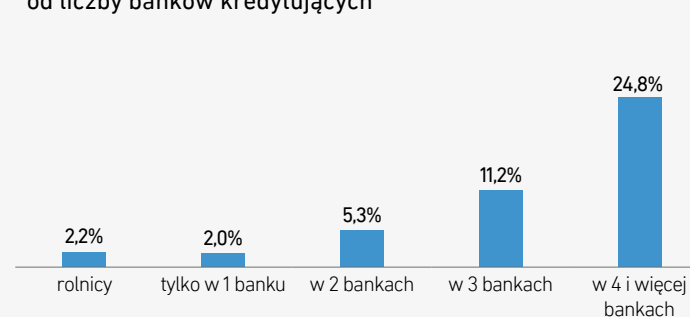
Gdy firma finansuje się w dwóch bankach, udział rośnie prawie dwukrotnie, do 16,7%. Zaś w przypadku korzystania z produktów kredytowych w czterech i więcej bankach, już co trzeci mikroprzedsiębiorca ma przynajmniej jedno zobowiązanie opóźnione pow. 90 dni. Podobne zjawisko dotyczy również rolników.

Im więcej banków kredytujących, tym gorsza jakość klienta – mikroprzedsiębiorcy

Udział mikroprzedsiębiorców z kredytem 90+ w zależności od liczby banków kredytujących

Udział rolników z kredytem 90+ w zależności od liczby banków kredytujących

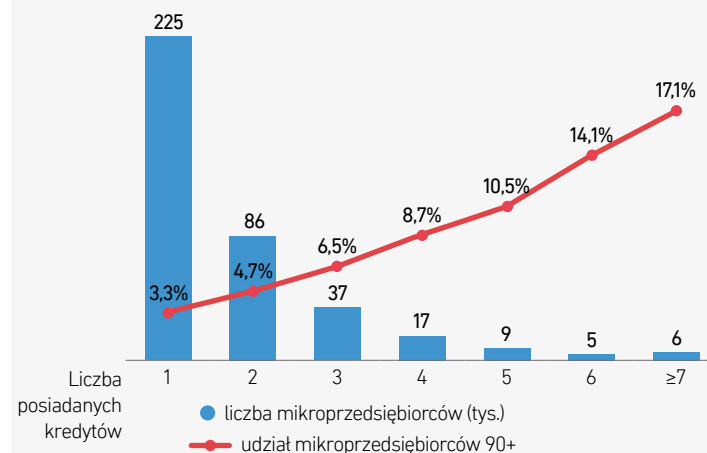
Ryzyko kredytowe mikroprzedsiębiorców rośnie wraz z liczbą posiadanych kredytów do spłaty

Prawie 60% polskich mikroprzedsiębiorców spłaca obecnie tylko jeden kredyt. Wśród tych firm jedynie 3,3% ma kredyt opóźniony powyżej 90 dni.

Z analiz BIK wynika, że im więcej zaciąganych kredytów firmowych, tym wyższy udział mikroprzedsiębiorców, którzy mają problemy z ich terminową spłatą.

Półtora procent polskich mikroprzedsiębiorców spłaca aż 7 i więcej kredytów firmowych. Wśród nich aż 17,1% spóźnia się ze spłatą pow. 90 dni. Nadaktywni mikroprzedsiębiorcy, do których należy zaliczyć podmioty gospodarcze z siedmioma i więcej kredytami do spłaty, generują ponadprzeciętny poziom ryzyka kredytowego. Im więcej rachunków kredytowych posiada mikroprzedsiębiorca, tym gorsza jest jego jakość. Analizując zatem ryzyko kredytowe, należy uwzględnić liczbę obsługiwanych kredytów.

Mikroprzedsiębiorcy (aktywni gospodarczo) wg liczby posiadanych kredytów*

* Z wyłączeniem posiadaczy tylko niedozwolonych debetów.

Raport półroczny Biura Informacji Kredytowej KREDYT TRENDY

Opracowano przez Departament Business Intelligence w Biurze Informacji Kredytowej S.A.

Wszelkie uwagi i pytania dotyczące niniejszej publikacji prosimy kierować do Sławomira Grzybka (tel. 22 348 4240), Andrzeja Topińskiego (tel. 22 348 4269), Waldemara Rogowskiego (tel. 22 348 42 60) lub mailem na adres: kredyttrendy@bik.pl.

Opracowanie graficzne: Pracownia Register
Zdjęcie na okładce: www.fotolia.com

Informacje statystyczne przedstawione w materiale wynikają z aktualnego stanu bazy danych BIK, która opiera się na danych przekazywanych BIK przez instytucje finansowe. Dane gromadzone w bazie BIK mogą być przedmiotem aktualizacji przez instytucje finansowe, które są ich właścicielami. BIK zastrzega, że taka aktualizacja może obejmować również dane historyczne, objęte już publikowanymi informacjami, co może spowodować zmianę wartości danych historycznych. BIK dokłada wszelkiej staranności, by dane BIK używane do przygotowania opracowania, były kompletne i aktualne, jednakże nie ponosi żadnej odpowiedzialności za decyzje biznesowe podejmowane na podstawie niniejszych informacji.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wszelkie autorskie prawa majątkowe do materiałów zawartych w raporcie KREDYT TRENDY stanowią własność BIK S.A. Jakiegokolwiek ich wykorzystanie, rozumiane jako rozpowszechnianie, kopiowanie, modyfikowanie, dystrybuowanie, transmitowanie, publikowanie oraz prezentowanie w całości lub części wymaga podania informacji, iż źródłem są dane z BIK S.A.

